

Ob zamenjavi izkaznic bomo utrdili in ucvrstili vrste v Osvobodilni fronti

Pri graditvi socializma in izpolnjevanju planskih nalog dosega velike uspehe prav zaradi pravilne linije naše slavne Partije in njene tesne povezanosti z najširšimi ljudskimi množicami, združenimi v Osvobodilni fronti. Kakor je bila Osvobodilna fronta pod vodstvom Komunistične partije v osvobodilni vojni, tako je tudi danes v graditvi socializma eden odločujočih čimteljev naše zmage. Zaradi takega velikega pomena Osvobodilne fronte, ki je trajna politična organizacija delovnega ljudstva, je članstvo Osvobodilne fronte čast, s katero se lahko upravičeno ponaša vsak naš graditelj socializma. Biti član Osvobodilne fronte pomeni isto, kot biti zaveden bореc za socializem.

V prihodnjih dneh bodo frontovske organizacije pričele z izdajanjem novih izkaznic vsem članom Fronte. Izdajanje novih izkaznic, oziroma zamenjava starih, je prav gotovo važen korak pri nadaljnjem političnem in organizacijskem utrjevanju Fronte. Statut, ki je bil sprejet na prvem kongresu Ljudske fronte Jugoslavije, točno določa, kdo je lahko član Fronte. Član Fronte je lahko tisti, ki uživa vse državljanске in volivne pravice, ki prisvaja in dela za načela, vsebovana v programu in statutu, in je član neke organizacije Fronte. Prav ti točno določeni pogoji za članstvo so ogromen vir moči Fronte, omogočajo združitev ogromnih množic delovnega ljudstva v njenih vrstah in hkrati onemogočajo vsem temnim, špekulantskim in sovražnim elementom, da bi se skrivali za legitimacijo Fronte.

Prav današnja politična in gospodarska aktivnost je najboljša merilo za predanost vsakega člana Fronte. Socialistična industrializacija in borba za socialistično preobrazbo naše vasi, to je področje dela frontnih organizacij. Področje razredna borba, posebno še na ostrih krajih, kjer postopoma izrinjamo kapitalistične izkoriščevalske elemente, nujno razgalja vse, tudi najbolj potuhnjene in prikriti sovražniki delovnega ljudstva. Volitve delegatov za III. kongres Ljudske fronte so v nekaterih osnovnih organizacijah opozorile člane Fronte na premajhno budnost, kajti nekateri, ki so prav zaradi premajhne aktivnosti teh organizacij še vedno člani Fronte, so tudi tokrat s svojo abstinenco odkrito manifestirali svoje sovražno razpoloženje do delovnega ljudstva. Stalna dolžnost članov Fronte je, posebno pa še sedaj ob izdajanju novih članskih izkaznic, da skrbijo za enotnost in čistost svojih organizacij. Preprečiti morajo posamezne člane Fronte, tako da bodo zaslužni pre-

jeli upravičeno priznanje, da bodo neaktivne vzpodbudili k aktivnosti in da bodo ob enem razkrinkali ter obračunali s tistimi, ki danes še skušajo skrivati svoje sovražno delo za legitimacijo Fronte.

Zamenjava izkaznic nikakor ni in ne more biti navadna administrativna mera, s katero bo nekemu malemu delu dosežanih članov članstvo vzeto in s tem odvzeta tudi izkaznica. Tako razumevanje pomena zamenjave izkaznic bi bilo ozko in v osnovi napačno. Gotovo je, da bo Fronta z odkrivanjem škodljivcev samo pridobila na svoji moči in enotnosti, da bo lahko tako utrjena še mnogo bolj izvrševala svoje naloge. S tem se bo v veliki meri dvignila tudi politična zavest frontovcev. Fronta bo postala še močnejša politična organizacija. Živahna politična aktivnost Fronte v pripravah na volitve je pokazala med drugim velike uspehe tudi v tem, da se je povečal priliv novih članov. Samo ob volitvah je vstopilo v Fronto 50.000 novih članov. S tem, da bodo ob izdajanju izkaznic izločili saboterske elemente iz vrst Fronte, da bomo dosegli večjo aktivnost novih članov, ki so bili doslej premalo aktivni, in s tem, da bomo še bolj razširili vrste Fronte z novimi poštenimi delovnimi ljudmi, bomo povečali število zavednih borec za socializem in Fronta bo lahko še več prispevala k čimprejšnji zgraditvi lepšega in srečnejšega življenja. Mnogi poštenu ljudje, ki so bili doslej še izven Fronte, morda prav zaradi takih saboterskih posameznikov, ki so iskali v Fronti zavetja, bodo radi vstopili v njene vrste.

Frontni sestanki, na katerih bomo izdajali članom izkaznice, morajo biti čim bolj svečani. Ko bomo na teh sestankih razpravljali o svojem dosedanem delu, o vlogi, ki jo ima Osvobodilna fronta pri graditvi socializma, o že doseženih uspehih, bo tudi vsakemu članu Fronte postala zavest njegove vloge močnejša, bo še bolj čutil v sebi ponos borec za socializem.

Izkušnje iz volitev 6. marca bomo v pripravah na volitve v organe osnovnih frontnih organizacij, ki bodo 27. marca, še obogatili s krepitvijo enotnosti in politične moči ob izdajanju frontnih izkaznic. Povsod, kjer je le to mogoče, bomo izdali izkaznice še pred volitvami in na ta način omogočili tudi številnim novim članom udeležbo na volitvah. Skrb frontnih organizacij za utrjevanje in širjenje svojih vrst pa se nikakor ne sme omejiti samo na tiste dneve, ko bomo izdajali izkaznice, marveč mora biti njihova stalna in neprestana naloga.

1071 frontovskih brigad bo letos pomagalo v Srbiji pri izpolnjevanju planskih nalog

Po načrtu, ki so ga sprejele vse frontovske organizacije, bodo ustanovili na področju Srbije letos 1071 frontovskih delovnih brigad s 123.263 člani. V južni Srbiji bodo ustanovili 720 brigad s 85 tisoč 146 brigadirji, v avtonomni pokrajini Vojvodini 272 brigad s 23.907 brigadirji, na Kosmetu pa 79 frontovskih brigad s 14.210 člani. Razen tega so na Kosmetu ustanovili 6 delovnih brigad, ki grade železniško progo Peč—Prizren, industrijsko progo Obilič—Selačevac in nekatere važnejše objekte republiškega pomena.

Ustanavljanja posebnih frontovskih brigad so se letos lotili veliko bolj načrtno. Frontovske brigade ustanavljajo ob množičnem sodelovanju članstva. Lani je delalo v štirih izmenah okrog 50.000 frontovcev. Letos je odšlo v prvih dveh izmenah, t. j. od 1. januarja do 1. aprila, na gradbišča 32.000 brigadirjev.

Okrajna frontovske organizacije bodo poslane poleg določenega števila brigad tudi 3000 frontovcev v Novi Beograd in 600 ljudi na avtomobilsko cesto »Bratstvo-enotnost«. Tamnavski okraj bo poslal izven plana dve brigadi frontovcev, med tretjo izmeno pa bo ustanovil žensko delovno brigado, ki bo delala v Novem Beogradu. Tamnavski okraj bo poslal eno strokovno brigado zidarjev, tesarjev in drugih.

Med prvo in drugo izmeno so dosegle frontovske brigade zelo dobre uspehe. Za prvo izmeno so določili 83 brigad z 11.306 frontovci, odšlo pa je na delo 85 brigad s 13.412 frontovci. Med drugo izmeno je odšlo na gradbišča namesto določenih 109 brigad s 15.000 brigadirji 149 brigad s približno 20.000 člani. Pri samem delu so frontovske brigade odstranile vrsto organizacijskih težav in z medsebojnim tekmovanjem stalno dvigale delovno proizvodnost. Dnevne norme so po večini izpolnjevale, posamezne brigade, n. pr. brigada vlasotinaškega okraja, prva strokovna brigada timočkega okraja, frontovska brigada niškega, požeškega in drugih okrajev pa so presegle svoje dnevne naloge za 50 do 200%.

Med prvima dvema izmenama so razglasili 138 frontovskih brigad za udarne, med njimi 28 dvakrat.

Slabše rezultate so dosegle brigade na gozdnih delovnih mestih, to pa zaradi pomanjkanja orodja in strokovno usposobljenih brigadirjev. Za ideološko-politično izobrazbo brigadirjev so priredili v zadnjih dveh mesecih 200 političnih in drugih predavanj in nad 30 tečajev za nepismene, ki jih je obiskovalo 4390 nepismenih.

Da bi se delo v zvezi z ustanavljanjem posebnih frontovskih brigad v prihodnje pravilno razvijalo, bo treba odstraniti pri delu okrajnih in mestnih frontovskih organizacij vrsto sedanjih napak. Okrajne organizacije Fronte se morajo ravnati po izdelanem letnem planu za ustanavljanje frontovskih brigad ter se boriti za njegovo enakomerno uresničevanje. Med agitacijo je treba pojasnjevati, koliko časa bodo dela trajala in kakšni so delovni pogoji na gradbiščih. Pred prihodom brigade na gradbišče je treba ustanoviti štab. V štab je treba pritegniti tiste frontovce, ki so že bili na delovnih akcijah in imajo za to izkušnje. (Tanjug.)

V vsej Sloveniji se osnovne frontne organizacije živahno pripravljajo na volitve sekretariatov

V vseh okrajih naše republike so v teku priprave za čim boljše izvedbo nedeljskih volitev v sekretariate osnovnih frontnih organizacij. Na številnih predvolivnih sestankih razpravljajo frontovci o rezultatih volitev 6. marca in pregledujejo kandidate, ki bodo od nedelje naprej vodili frontne organizacije v naših vaseh. Hkrati z obravnavanjem politične in gospodarske problematike sprejemajo frontovci nove tekmovne obveznosti, predvsem v zvezi z uspešnejšim razvojem združništva.

V okraju Gornja Radgona so po večini vaseh živahni predvolivni sestanki. Posebno aktivnost je pokazala frontna organizacija v Zepovcih. V tem kraju, kjer so postavili enega prvih združnih domov v Sloveniji, je po zaslugi dobre frontne organizacije pristopilo 36 družin v kmetijsko obdelovalno združno. Na ta način je v območju KLO Zepovci že 90 odstotkov prebivalstva vključena v združni.

V kočevskem okraju so imeli že v 60 osnovnih frontnih organizacijah predvolivne sestanke z visoko udeležbo članov Fronte. Posebno so se zavzeli člani Fronte za prostovoljno delo. Razvilo se je tekmovanje. Najboljši je krajevni odbor OF Sušje, kjer dela dnevno 60 ljudi na gradbišču združnega doma, kjer pripravljajo pesek in opeko. V Stari cerkvi pa pomagajo frontovci pri izpolnjevanju gozdarskega plana in že deset dni nakladajo les, vsak dan po 12 vagonov. V kočevskem okraju se je tudi že razvila akcija za zbiranje odpadkov. Priljubljenost akcije za zbiranje odpadkov pravilno se tudi na formiranje posebne frontne brigade, ki jo bodo organizirali do 1. aprila in bo štela 40 brigadirjev.

Tudi v črnomeljskem okraju so imeli dosedaj že v več kot polovici krajev množične sestanke, na katerih frontovci razpravljajo o volitvah in predlagajo kandidate. Na dan volitev hočejo v črnomeljskem okraju doseči čim lepše uspehe. Frontni odbori so si napovedali tekmovanje. Vinica je napovedala tekmovanje bližnjim vasi. Črnomelj Metliki, Tribuče Pribenci itd. Poseben uspeh pa so dosegli v vasi Pusti padec pri Dragatušu, kjer so ustanovili pripravljalni odbor za združno, v katero bo vstopila skoraj vsa vas.

Aktivnost Fronte v murskosoboškem okraju se vedno bolj razvija. Predvolivne sestanke so imeli že skoraj v vseh vaseh. Udeležba pa je celo boljša kakor pred volitvami 6. marca. Vas Kramarovi je sklenila, da bodo tam izvedli volitve stoodstotno že do 9. frontovci Kramarovcev so v tem napovedali tekmovanje vsem vasi v Prekmurju.

V TRBOVELJSKEM OKRAJU SE JE FRONTA POVEČALA ZA NOVIH 1500 ČLANOV

V trboveljskem okraju se je Fronta po zadnjih volitvah znatno okrepila. Število članstva se je dvignilo za 1500, tako da je v Fronti že 92% vseh volivcev. Hrtbenico Osvobodilne fronte predstavljajo v trboveljskem okraju sindikati. V njihovih podružnicah in pododbrih se vzgaja nad 10.000 članov.

Precejšnje skrb je posvetila Osvobodilna fronta v trboveljskem okraju kmetijskemu združništvu. Danes je ustanovljenih 14 kmetijskih združ z nad 14.000 člani. Poleg kmetijskih združ je v okraju 5 državnih in 1 združna ekonomija, pripravljajo pa ustanovitev novih ekonomij, tako da bo imela vsaka združna svojo ekonomijo.

LANSKOLETNI USPEHI FRONTE V GORIŠKEM OKRAJU BODO VZPODBUDA ZA NOVE ZMAGE

V goriškem okraju je vključenih v Osvobodilno fronto 38.560 članov, ki so dosegli v preteklem letu velike uspehe na vseh delovnih področjih. Za gradnjo združnih domov je bilo formiranih 54 frontnih brigad s 7620 frontovci in mladinci, ki so napravili 246.963 prostovoljnih delovnih ur in skupni vrednosti nad 3 milijone din. Iz lokalnih virov so pripravili 10.000 kub. m kama, izdelali 356.000 kosov opeke, pripravili 491 kub. metrov lesa, 10.000 komadov strešnikov ter zbrali nad 10.000 kg železa. Oživel je tudi kulturno prosvetno delo. Prirejanih je bilo nad 100 predavanj, brigadirji se organizirali 109 kulturnih prireditelj ter odprli 8 knjižnic. Poleg tega je Fronta organizirala s pomočjo svojih

Akcija za zbiranje odpadkov

V LJUBLJANI BODO RAJONSKE ORGANIZACIJE OF TEKMOVALE V ZBIRANJU ODPADKOV

Mestni odbor Osvobodilne fronte v Ljubljani je vse pripravil za akcijo zbiranja odpadkov. Na širšem sestanku, ki so se ga udeležili tudi predstavniki sindikatov, AFŽ in Ljudske mladine, so sklenili, da bodo pri zbiranju tekovali posamezni rajoni med seboj. Osvobodilna fronta bo nagradila pionirje, ki se bodo v akciji najbolj izkazali, s knjižnicami, zvezki in evinčniki; najboljša šola bo pa prejela kot darilo radijski aparat.

Da bi zbiranje odpadkov ne dobilo kampanjskega značaja, so sklenili, da bodo osnovne organizacije izdelale mesečne načrte. Rajonski odbor Osvobodilne fronte bodo sestavili mesečni plan za ves rajon. Mestni odbor pa bo izdelal plan za vso Ljubljano.

V STUDENJSKEM OKRAJU SO ZBRALI 25 TON ZELEZA

Raška, 23. marca. — V žičkem in studenjskem okraju že dosedanji rezul-

IZ DANASJNE ŠTEVILKE:

Progressivno plačevanje za preseganje delovne norme — spodbuda za nenehno dviganje storilnosti dela
Konferenca namestnikov zunanjih ministrov
Iz šole v boj za socializem na vasi
Fizkultura

Progressivno plačevanje za preseganje delovne norme — spodbuda za nenehno dviganje storilnosti dela

Nov sistem plač po uredbah o plačah delavcev uveljavlja nagrajevanje po načelu: vsakemu po njegovem delu. Zato je eden izmed temeljev novega sistema določanja plač po delovnem učinku. Uredba o delovnih normah je zaradi tega bistveni del celotnega plačilnega sistema, ki je brez sistematičnega normiranja del pravilno težko izvedljiv. Ta uredba postavlja osnove za znanstveni sistem normiranja in povezuje določanje delovnih norm s planom. S tem je izvajanje tarifne politike po novih uredbah o plačah postavljeno na trdno, stvarno osnovo in v bistvu še tesneje oslonjeno na našo gospodarsko politiko ter povezano z gospodarskim razvojem. Plače v socialističnem gospodarstvu morajo biti namreč vzpodbuda za nenehno dviganje storilnosti dela, za zniževanje proizvodnih stroškov in s tem za porast življenjske ravni. Pravilno izvajanje vseh predpisov o plačah delavcev mora torej v zvezi z uredbo o delovnih normah dvigati proizvodnost, v splošnem zniževati proizvodne stroške, kar se neposredno odraža v stalnem zviševanju realne meze in življenjske ravni.

Nov sistem plač je neločljivo povezan tudi z načelom delovne dolžnosti. Ta je ena najvažnejših dolžnosti vsakega za delo sposobnega državljan in je neogibna posledica uničenja oblasti izkoriščevalcev, posledica borbe proti izkoriščanju človeka po človeku, ki je na področju socialističnega gospodarstva sektorja tudi že dejansko odpravljeno. Delovna dolžnost pomeni torej zavestno vključevanje za delo sposobnih državljanov v družbeno koristno delo in odpravljanje izkoriščevalskih elementov. To načelo zahteva, da vsakdo daje po svoji sposobnosti družbi določeno količino in kakovost dela. Organizacijo dela po načelu določenih količin in kakovosti dela terja tudi plansko gospodarstvo. Tehnično normiranje del, pri katerih se more meriti delovni učinek, je najučinkovitejši način uresničenja tega načela socialistične organizacije, ki omogoča tudi nagrajevanje po delu.

Tako je v novem sistemu nagrajevanja, ki uveljavlja pravico do plače po delu in že s tem krepi stremenje po stalnem dvigavanju storilnosti dela, neločljivo povezano z delovno dolžnostjo, pri čemer pomenijo delovne norme tisto najmanjšo količino in kakovost dela, ki ga je dolžan dati vsak sposoben državljan v interesu socialistične skupnosti na določenem delovnem mestu svoje stroke in za katere izpolnitev mu pripada tudi zakonito določena plača. Če ne da te količine, če ne izpolni delovne norme, prejme za toliko manj, kolikor norme ne doseže.

Nasprotno pa sledi iz tega, da pripada tistemu, ki normo preseže, toliko več, za kolikor je normo presegel, ker je dal skupnosti večjo količino dela, kot jo določa norma. To sledi iz nagrajevanja po načelu: vsakemu po njegovem delu. Socialistična skupnost najvišje ceni delo. Pomislimo na vrsto visokih priznanj in odlikovanj, ki jih daje ljudska država najboljšim delavcem. Posebno ceni one, ki dajejo zavestno večjo količino dela, ki je določeno, ki presegaajo

norme, ne da bi pri tem trpela kvaliteta, s čimer praviloma dvigajo storilnost dela ter znižujejo proizvodne stroške. Za družbeni napredek, za zmago socializma in s tem seveda tudi za dvig življenjske ravni, pa je končno odločilna storilnost dela. Zato terjajo njeno nenehno dvigavanje interesi skupnosti in seveda tudi interesi vsakega posameznika. Da dobe na eni strani priznanje oni, ki dajejo več kot obvezno količino dela, zlasti da dajejo materialno vzpodbudo za stalno preseganje norm, je vlada FLRJ izdala uredbo o progressivnem plačevanju delavcev za preseganje delovne norme. Dosedanje uredbe o plačah z izjemo uredb o plačah delavcev v rudarski stroki in v gozdarski proizvodnji niso določale progressivnega plačevanja za preseganje norm. Odnos tarifne politike do storilnosti dela, njen pomen za gospodarski razvoj pa je zahteval primeren enotno ureditev tega važnega vprašanja tarifne politike. Zato je nova uredba o progressivnem nagrajevanju za preseganje norm zelo važna dopolnilo novega sistema o plačah delavcev.

Uredba sicer ne predpisuje obveznega progressivnega nagrajevanja za preseganje delovnih norm. Postavlja le načelo, da sme uvesti za to preseganje nagrajevanje delavcev ali delovnih skupin. To pomeni, da je uvedba tega nagrajevanja odvisna od konkretnih določenih pogojev. Ta uredba je v osnovi odvisna najprej od tega, kako je v določenih stroki izveden nov plačilni sistem, kako se dejansko izvaja tarifna politika, zlasti v zvezi z novo uredbo o delovnih normah, kako so dela normirana, v kakšnem sorazmerju sta si po novih uredbah o plačah plačilni fond in porast proizvodnosti. Zato uredba določa, da morajo biti vse odločbe o uvedbi progressivnega plačevanja izdane na osnovi ekonomskega predračuna, katerega vsebino in obliko predpiše predsednik Gospodarskega sveta pri vladi FLRJ.

Nadaljnji pogoji je neposredno povezan z izvajanjem uredbe o delovnih normah: določena mora biti delovna norma, kajti progressivno nagrajevanje je dovoljeno le tedaj, če je presežena delovna norma in so pri tem izpolnjeni vsi predpisani normativi. Višina progressivnega plačevanja pa je odvisna od zmanjšanja stroškov, ki se doseže s preseganjem delovne norme pri enoti proizvodva.

Ne gre torej za uvedbo nekega splošnega progressivnega nagrajevanja za vsako preseganje delovnih norm, temveč le za tisto, ki izpolnjuje v obravnavani uredbi določene pogoje, ki po svojem učinku dejansko pomeni večjo storilnost dela in znižanje stroškov, torej večjo količino in kakovost družbeno koristnega dela. Zato uvajajo progressivno plačevanje in določajo višino tega plačevanja s posameznimi odločbami pristojni zvezni ministri v sporazumu z zveznim ministrom za delo in s predsednikom Gospodarskega sveta.

Uredba o progressivnem nagrajevanju delavcev za preseganje delovne norme odpira torej osnove za dopolnilno nagrajevanje za delo po pravilno realno postavljenih normah. Njeno izvajanje mora dati materialno vzpodbudo za nadaljnji razvoj tekmovanja med posamezniki in delovnimi skupinami ter tako neposredno krepiti borbo za nenehno zviševanje storilnosti dela, za zniževanje proizvodnih stroškov ter zboljševanje kvalitete. In v tem je najvažnejša vsebina te uredbe. Prav s tem, da daje le okvir in postavlja osnovna načela za uvajanje progressivnega plačevanja delavcev za preseganje delovnih norm, uvajanje samo pa prepusti konkretnim odločbam pristojnih najvišjih gospodarskih resorov, je podčrtan osnovni smisel tega nagrajevanja: skladno z gospodarskim razvojem, s pomenom in obsegom nalog ter z uspehi posameznih gospodarskih strok dati s priznavanjem takega nagrajevanja za preseganje delovnih norm vzpodbudo za pravilno normiranje čim večjega števila del in za nenehno dvigovanje storilnosti dela na osnovi delovnih norm.

Ta uredba je torej važna dopolnitev za nadaljnji razvoj naše tarifne politike po načelih socialističnega nagrajevanja.

M. R.

V ladjedelnic »3. maj« so z lastnimi silami izdelali prvi vlačilec

V ladjedelnic »3. maj« je bil dograjen prvi vlačilec z našimi lastnimi sredstvi in silami. Pri gradnji vlačice so posebno skrbeli za prostore mornarjev. Zgrajene so bile kabine, kjer imajo prostora po štirje mornarji, umivalnica, omare, jedilnica itd.

Vlačilec smo gradili v naših ladjedelnicah tudi prei, vendar so bili stroji za njihov pozor nabavljali v inozemstvu. Preteklo leto pa so delavci ladjedelnic uspešno končali dela na prvih parnih strojih in tako omogočili, da je bil vlačilec v celoti zgrajen doma.

tati zbiranja odpadkov obetajo dober uspeh. V studenjskem okraju so zbrali že nad 25 ton starega železa.

V Kraljevi so ustanovili mestni štab, ki bo vodil akcijo zbiranja, ter določili kraje, kjer bodo zbirali odpadke. Uvedli so dnevno evidenco zbiranja odpadkov in mestni štab bo seznanil z rezultati akcije mesto s pomočjo lokalnega lista, razglasne postaje in grafikonov.

PIONIRSKI ODRED V SELAH JE ZBRAL 1000 KG ODPADKOV

Nova Gorica, 23. marca. Člani Osvobodilne fronte goriškega okraja bodo zbrali v letošnjem letu 120 vagonov starega železa, nekaj sto ton starega papirja, krp in drugih odpadkov. V kraju Grgarju so z zbiranjem odpadkov že pričeli. Čeprav so za zgraditev združnega doma porabili v tem kraju že precej starega železa, so se člani Fronte zavezali, da bodo zbrali vagon železa za industrijo. Ta akcija je pokazala že prve lepe uspehe. Samo pionirski odred Sela, ki je napovedal tekmovanje pionirjem Ravnice, je zbral v enem tednu 1000 kg odpadkov. Pionirji vasi Lokavec so zbrali doslej 3 tone odpadkov.

Tudi v Bjelovaru so zbrali že okrog 5000 kg raznih odpadkov za našo industrijo

Bjelovar, 23. marca. — V delovnem planu za leto 1949, je mestni odbor Ljudske fronte Bjelovara predvidel tudi zbiranje odpadkov. Doslej so zbrali 1030 kg stekla, 980 kg starega železa, 2316 kg ostalih kovin in nekaj sto kilogramov drugih odpadkov. Najboljše uspehe so dosegli člani Ljudske fronte I. bloka, I. rajona.

KONFERENCA NAMESTNIKOV ZUNANJH MINISTROV

Predlogi zapadnih sil ne upoštevajo zakonitih pravic koroških Slovencev

London, 23. marca. (Tanjug.) Namestniki zunanjih ministrov za vprašanje mirovne pogodbe z Avstrijo so nadaljevali večer razpravo o jugoslovanskih predlogih oziroma o vprašanju postopka za nadaljnje delo zasedanja.

Sovjetska delegacija ne more s tem soglašati, je dejal Zarubin. V predlogih ostalih delegacij niso upoštevane zakonite pravice slovenskega prebivalstva na Koroškem niti upravičene zahteve in interesi Jugoslavije glede reparacij.

Izraelka vlada izročila pritožbo VS zaradi izkrcanja britanskih čet v Transjordaniji

New York, 23. marca. (Tanjug.) — Reuter poroča, da je izraelska delegacija pri OZN izročila Varnostnemu svetu pritožbo zaradi pošiljanja britanskih čet v transjordansko pristanišče Akaba in zaradi zasedanja izraelsko-transjordanske meje po britanskih četah.

pogajanja o sklenitvi premirja med Izraelom in Transjordanijo. Tasa poroča iz Londona: Predstavnik britanskega zunanjega ministrstva so vprašali, če smejo potrditi vest, da je transjordanska vlada uradno prošila za britansko vojaško pomoč.

Z V SEGA SVETA

DUSSELDORF. — »Hamburgerwelle«, ki izhaja v Hamburgu pod nadzorstvom britanske vojske uprave, je objavil poročilo, da so zapadne sile odobrile nizozemske teritorialne zahteve do nemških območij podradij. Kakor piše list, bo dobila Nizozemska s to spremembo meje dve področji, naseljeni z nemškimi prebivalstvom in vrsto nemških krajev, kot so Hawort, Hengsen, Heisenberg, Gasenbraue, Vorchach, Orsbach, Hochelten, Elten itd.

Partizansko gibanje v Južni Koreji Fenjang, 22. marca. (Tass.) Po vesti fenjanskega radia je zlasti močna aktivnost partizanskih sil v pokrajinah severnega in južnega Denla. Tako so v občini Samcen ubili partizani več policistov in izdajalcev. Na istem področju je neki partizanski oddelek razbil kazensko ekspedicijo, sestavljeno iz lutkovne vojske in policije.

NEW YORK. Ameriški reakcionarji skušajo sistematično vzrati učence v duhu svojih protisovjetskih vojaških načrtov. Po pisanju lista »New York Times« je nacionalno združenje prosvetnih delavcev sporočilo, da bodo kmalu objavili navodilo o načinu vzgajanja učencev. Predstavniki komisije za politična vprašanja pri tem združenju je izjavil dopisniku lista, da bodo dobili predvideni učenci v tem smislu »prave predpovedi«, ki bodo točnejši znanje politiko ZDA. Značilno je, da je med člani te komisije tudi general Eisenhower.

Japonsko gospodarstvo prehaja pod kontrolo ameriškega kapitala Tokio, 22. marca. Tass poroča: Nedavno je ameriška družba »Kaitake« sklenila pogodbo z japonsko petrolejsko družbo »Nipon«, s katero je dejansko vzela v svoje roke kontrolo nad celotno delavnostjo te družbe. Znanca družba »Standard Vacuum Oil« je sklenila podobno pogodbo z družbo za nafto »Nipon« in si pridobila s to pogodbo 51% delnic te družbe in čistilnico »Yakajama«.

IZJAVA TANJUGA

Beograd, 23. marca. (Tanjug.) Uradna poljska agencija PAP je objavila ob zavoritvi poljskega informacijskega biroja v Beogradu tendenciozno vest, da so v prostorih poljskega informacijskega biroja v Beogradu odprli čitalnico ameriškega veleposlaništva.

To neresnično vest sta prinesla tudi lista »Otečestven front« in »Izgreve«.

Izmišljena vest je bila objavljena z namenom, da bi prevarala poljsko in bolgarsko javno mišljenje in služila kot nadaljnji dokaz v znani klevetniški gonji proti FLRJ.

V tem pogledu je uradna poljska agencija PAP objavila 17. marca t. l. posebno objavo za Poljsko, v kateri je rečeno, da se poljska nota vladi FLRJ ob zavoritvi poljskega informacijskega biroja v Beogradu ne sme objaviti v poljskem tisku brez dodatka o otvoritvi ameriške čitalnice v prostorih, kjer je bil prej poljski informacijski biro v Beogradu.

Iz jugoslovanskega paviljona na praškem velesejmu so ukradli knjigo vtisov

Praga, 23. marca. (Tanjug.) Zadnji dan praškega velesejma je obiskalo jugoslovanski paviljon nad 100.000 češkoslovaških državljanov.

Številni obiskovalci, ki so si ogledali razstavljene predmete, zlasti proizvode jugoslovanske težke industrije, so zabeležili svoje vtise v posebno knjigo. V tej knjigi, v katero so se podpisovali češkoslovaški državljanji že od prvega dne velesejma, niso samo podpisali posameznikov, ampak tudi kolektivov posameznih tovarn in šol.

Velikanska večina obiskovalcev se je v tej knjigi odlično izrazila o razstavljenih proizvodih in dala priznanje graditvi socializem v Jugoslaviji. Skoraj na vsaki strani je mogoče brati stavke: »Naj živi Tito!«, »Naj živi jugoslovanska Partija!«, »Kdaj bomo spet lahko šli v Jugoslavijo?« itd.

Knjiga s podpisani tisočev češkoslovaških delovnih ljudi je prepričljiv dokaz o neporušnem bratstvu med jugoslovanskimi in češkimi narodi, kakor tudi dokaz, da češkoslovaške delovne množice kljub siloviti propagandi ne verjamejo lažem Informbiroja.

Toda zadnji dan velesejma so to knjigo na spreten način ukradli, na njeno mesto pa položili podobno knjigo, samo popolnoma prazno. Jugoslovanski predstavniki v paviljonu so skušali takoj posredovati pri češkoslovaški policiji, brž ko so opazili to drzno tatvino, vendar ni hotela policija storiti nikakih ukrepov.

Sovjetska delegacija za zasedanje OZN

Moskva, 23. marca. (Tass.) Sovjetska, beloruska in ukrajinska vlada so imenovale delegacije za drugi del tretjega zasedanja OZN, ki se bo pričelo 5. aprila v New Yorku. V sovjetski delegaciji so: namestnik zunanjega ministra ZSSR Gromiko kot šef delegacije, namestnik zunanjega ministra ZSSR in predstavnik ZSSR v Varnostnem svetu Malik, veleposlanik ZSSR v Veliki Britaniji Zarubin, veleposlanik ZSSR v ZDA Panjuškin in namestnik predstavnika ZSSR v Varnostnem svetu Carapkin.

V beloruski delegaciji so: podpredsednik ministrskega sveta in zunanji minister Beloruske SSR Kiseljev kot šef delegacije ter Smoljar, Stepečenko in Komuško. Šef ukrajinske delegacije je namestnik ukrajinskega predstavnika v Varnostnem svetu Tarasenko, člani delegacije pa Demčenko, Galagan in Kovalenko.

Šefa sovjetske delegacije Gromiko in beloruske delegacije Kiseljev sta odpotovala v New York.

Njihov pravi obraz

Sodne razprave, na katerih so se v zadnjem času zagovarjali protijudski duhovniki, so poleg narodnega izdajstva in težkih zločinov iz dobe naše borbe za osvoboditev, sabotaž odredb ljudske oblasti in nemoralnega, družbi škodljivega početja, ponovno pokazale tudi pokvarjenost in hinavstvo, ki mu ni najti zlepa primere. Pred sodišči so bili ljudje, ki so se na zunaj kazali za največje poštenjake, polne lepih besed o človekoljublju, dobrotljivosti in morali, v resnici pa so bili kriminalni tipi, ki so z jezuitsko rafiniranostjo prikrivali svoj pravi obraz.

Razprava, ki je bila pretekli torek proti Alojziju Zepcu — patru Krizologu, je zopet razkrila tak primer. Pred sodiščem je stal tip spekulanta, sovraznika naše socialistične graditve in moralnega izpričenca. Pater Krizolog je imel nakopičenih 70 krah in pod senom skritih 1300 kg pšenice; 570 kg pšenice je bilo že pokvarjene. Poleg tega je imel prikritih še mnogo drugih stvari. Sivi je sovražna gesla proti zadržanim domovom in zadržanim in nagovarjal ljudi, naj ne izpolnjujejo odredb in zakonov; učil je, da se ni treba ravnati po tistih zakonih, ki niso v skladu z vestjo posameznika. Po njegovi spekulantski vesti je seveda prav, da mu propade pšenica, ki bi bila potrebna delovnim ljudem, in da prodaja svinjsko meso po visokih spekulantskih cenah, pri čemer je izkupil 22.000 din. Ni mu ni pokvarjenem njegovega kova so seveda neprijetni naši socialistični zakoni, ki jih piše delovno ljudstvo prav proti takim škodljivcem.

Ta razprava je tudi ponovno opozorila starše na budnost in odgovornost za otroke, da jih ne bodo zapuili takemu moralnemu izpričenju, kakor je pater Krizolog. Pater Krizolog je izkoriščal verouk za to, da je zvaljal k sebi mladotne dečke in jih moralno kvaril. »To je bila prilika, da sem prišel v stik z otroci,« je priznal pred sodiščem. Pridružil se je vrsti drugih duhovnikov, n. pr. duhovnikoma Staretu iz Fare pri Kočevju in Matiji Noču iz Krškega, ki so pod pretvezo verouka, priprav za birmo ali prvo obhajilo, moralno pohablili našo mladino. Za temi primeri ne zaostajajo nasledstva župnika Bejaka, župnika Šoštarca in kateheta Rovsa iz murskosoboškega okraja, ki so mladoletno služkinjo Ano Bunderle omanjali z vinom in divjaško silili k občevarju.

In prav taki, njim sorodni ljudje, so si lastili pravico učiti morale naše otroke. Podlost, dvoilčnost in hinavstvo teh ljudi je zelo jasno razkrila tudi razprava v Črnomlju, kjer sta se pred sodiščem v skupni vojni zločincev zagovarjala tudi kaplan Savelli in župnik Jarc. Ta dva sta zakrivila vrsto zločinov nad našim ljudstvom. Bila sta okupatorjeva ovaduha in pošiljala zavedne slovenske ljudi pod nože okupatorjevih in belogardističnih hlapcev. Niuna vest se pri vseh teh zločinih ni prav nič vznemirila. Grehe sta si medsebojno odpustila. Pred ustrelitvijo sta blagoslovljala in spovedovala žrtve, ki sta jih sama izdala, in po njihovi smrti opravljala zanje pogrebne obrede in cerkvene molitve. Zločinci v duhovniških oblekah so po geslu jezuita Lojole: »namen posvečene sredstvo, ubijali in izdajali naše ljudi fašističnim sovražnikom To pot so protijudski duhovniki nadaljevali tudi po osvoboditvi, skrivali vojne zločince in narodne izdajalce, vohunili za tuje obveščevalne službe in izrabljali vero za svoje protijudske namene. Kaplan Platinšek iz Zg. Faldine pri Ptujtu se je v cerkvi sestajal z morilec vojakov KNOJ-a in jim dajal odvezo za umor.

Kdo si lasti pravico vzgajati našo mladino nam pokaže tudi naslednja bilanca: od slovenskih duhovnikov jih je bilo 52 v italijanski obveščevalni službi, 9 v službi gestapa, 48 jih je bilo proglašanih za vojne zločince, nad 200 se jih je zateklo pod okrilje imperialistov v Avstrijo in Italijo, pred ljudskimi sodišči se je zagovarjalo 27 duhovnikov zaradi protijudskega in protidržavnega

delovanja, 26 pa zaradi sabotaž in nemorale.

Toda kakšne sklepe je napravilo ob teh dejstvih cerkveno vodstvo in slovensko duhovništvo? Čeprav je cerkveno vodstvo vedelo za vse te zločine duhovnikov, ni ukrenilo ničesar in je n. pr. po osvoboditvi zločince Savellija še považalo za župnega upravitelja, ni ga in Jarca pa premestilo, ker je bilo nevarno, da bi ljudje v prejšnjem kraju razkrili njuno početje. Prav tako gre večina slovenskega duhovništva, razen kroga duhovnikov, ki so se zbrali okoli iniciativnega sekretariata duhovnikov — članov OF, mirnodušno mimo te bilance, kakor da vsi ti pojavi ne zadevajo slovenskega duhovništva. »Verski list« predpisuje celo molitve za »vzhodne razkolnike« — kot nekda v dobi Koroškevega režima in konkordata. Takta pasivnost do izdajalskega in protijudskega početja nekaterih duhovnikov ne more pomagati k temu, da bi se izboljšali odnosi duhovščine do našega ljudstva, ki z največjimi napori gradi lepši jutranji dan.

Nasprotno — prav del duhovščine vztrajno zavira napore naših ljudi, širi lažne vesti in skuša uporabiti vero za krinko svojega zločinskega dela. Ti protijudski duhovniki se proglašajo za edine vzgojitelje in učitelje naše mladine in govore o »nemoralnem življenju« naše mladine v mladinskih brigadah, o »pregrešnem« nedeljskem prostovoljnem delu, o »pokvarjenosti« naših mladincev in mladink, pionirjev in pionirk, da bi starši ne pustili svojih otrok k delu za zgraditve naše domovine, da bi odvrnili mladino od sodelovanja pri graditvi socializma. Pravi obraz te duhovščine, ki si lasti monopol nad vzgojo mladine pa so prav pater Krizolog, Savelli in Jarc, Noč, Stare, župnika Bejek in Šoštar, kateheta Rovs itd. Med nje spada tudi župnik Solinc iz Slovenske Bistrice. Ta je sabotalno obvezno oddajo, skrival v spovednici 70 kg mafi in povzročil samomor 16letne mladinke, ki je skočila pod vlak iz obupe, ker jo je Solinc izrabil in nato odvrnil. Solincu in njegovi saboterski nemoralni družbi je na množičnem sestanku v Slovenski Bistrici, kjer so ljudje ogorčeni ugotavljali Solincove početje, odgovorila tovarišica Bobekova: »V imenu naših žena izjavljam, da me ne bomo vzgajale naših hčera zato, da jih bodo izrabljali taki pokvarjenci.«

Naše ljudstvo ne bo dopustilo, da bi taki moralni pokvarjenci in saboterski graditve socializma vzgajali naše otroke. Za to nimajo nobenih pravic. Naša mladina se bo zledovala po naših junških boreh za osvoboditev domovine, po pozhvalnih graditeljih socializma. — Vzgoja mladine mora biti v skladu z velikimi pridobitvami naše revolucije, odpirati mora mladini svetlo prihodnost v socializmu. Naši otroci morajo biti vzgojeni v duhu novih ljudi, polnih socialističnega patriotizma.

Brzojavka Svetovni federaciji demokratične mladine

Beograd, 23. marca. (Tanjug.) Ob proslavi »Tredna svetovne mladine« je poslal Centralni komite Ljudske mladine Jugoslavije pozdravno brzojavko sekretariatu Svetovne federacije demokratične mladine. V brzojavki je med drugim rečeno:

Jugoslovanska mladina praznuje »Teden svetovne mladine« s še večjimi napori pri graditvi socializma. Jugoslovanska mladina se odločno bori v vrstah mladih demokratov vsega sveta, za mir in boljše bodočnost proti imperialistom v trdnem prepričanju, da bomo v letu 1949 dosegli nove uspehe in zmage v tej borbi.

Naprej za trajen mir, za demokracijo, za nacionalno neodvisnost narodov, za boljše bodočnost.

Atlantski pakt ogroža mir v svetu

Prejšnji petek je bilo objavljeno besedilo atlantskega pakta ki bo 4. aprila podpisan v Washingtonu. Ta pakt bodo podpisale ZDA, Kanada in Norveška ter države, članice bruseljskega pakta: Velika Britanija, Francija, Holandija, Belgija in Luxemburg. Povabljene pa so k podpisu tudi Italija, Danska, Portugalska in Island.

Analiza objavljene besedila popolnoma potrjuje oceno, ki jo je o atlantskem paktu dalo v svojem sporočilu zunanje ministrstvo Sovjetske zveze. Atlantski pakt ni pakt obrambnega značaja, temveč je napadna vojaška zveza, naperjena proti Sovjetski zvezi in deželam ljudske demokracije.

Ceprav se avtorji atlantskega pakta zelo trudijo, da bi »dokazali« njegovo skladnost z načeli Organizacije Združenih narodov, nam že bežna analiza objavljene besedila kaže ravno nasprotno. Ni slučaj, da so tvorci atlantskega pakta s svojimi tajnimi pogajanjmi za večavo besedila obšli Org. Združenih narodov. Pred to visoko mednarodno ustanovo bi se moglo postaviti vprašanje pravih ciljev in dejanskega značaja take vojne grupacije, če sar si pa njegovi tvorci ne žele. Z atlantskim paktom vladajoči krogi ZDA in Velike Britanije dejansko postavljajo Organizacijo Združenih narodov pred izvršeno dejstvo.

Jasno je da v severnoatlantski pakt ni noben regionalni sporazum, saj »zajemna države obeh hemisfer zemeljske krogle in ne obravnava posameznih regionalnih vprašanj, temveč je z njim določena celotna politika sil kot so to ZDA in Velika Britanija.« (Izjava zunanjega ministrstva ZSSR). Tudi če bi bil ta pakt res regio-

nalnega značaja, že vedno člen 53. Ustanovne listine OZN obvezuje podpisnice regionalnih sporazumov, da za vsako akcijo dobe predhodno odobritev Varnostnega sveta. Brez take odobritve lahko članice regionalnih sporazumov podvzamejo varnostne mere in druge ukrepe samo proti državam, ki so v drugi svetovni vojni bile sovražnice katerekoli izmed držav podpisnic Ustanovne listine.

Miroljubni predlog Sovjetske zveze Norveški za sklenitev pogodbe o nenapadanju, je norveška vlada pred tedni odklonila z motivacijo, češ da sta obe državi kot članici OZN že z Ustanovno listino obvezani, da se izogneta sleherni napadalni vojni. Taka motivacija sama zase zgovorno priča prav proti tvorcem atlantskega pakta. Kajti če že sama Ustanovna listina OZN smatra za »nepotrebne« celo pogodbe o nenapadanju med člani te organizacije, koliko bolj velja to še za take agresivne kombinacije, kakršne predstavlja atlantski vojaški blok.

Imperialistični tihi ter državniki, ki se pripravljajo za podpis atlantskega pakta, pogosto zagotavljajo, da so povod za sklenitev atlantskega pakta pogodbe, ki so jih med seboj sklenile Sovjetska zveza in dežele ljudske demokracije. Tudi ta argumentacija je jalova, ker so te pogodbe v skladu z duhom in načeli Organizacije Združenih narodov ter nimajo nobenega napadalnega značaja. V marsičem so te pogodbe celo istovetne s prijateljskimi pogodbami, ki so jih med seboj svoji čas sklenile Sovjetska zveza na eni ter Velika Britanija in Francija na drugi strani.

Po določbah objavljene besedila atlantskega pakta se tako imenovana »ona sigurnosti« razteza ne samo na ozem-

lje katere koli izmed podpisnic pakta, temveč med drugim tudi na alžirske departemente Francije in na okupacijske sile katere koli pogodbenice v Evropi. V praksi to pomeni, da so zapadne okupacijske cone Nemčije in Avstrije ter anglo-ameriška cone tržaškega ozemlja vključene v atlantski pakt. Po členu 5. tega pakta se »oborožen napad proti eni ali več pogodbenic v Evropi ali Sev, Ameriki smatra kot napad na vse pogodbenice.« V praksi to pomeni, da lahko tvorci atlantskega pakta v vsakem trenutku najdejo »casus belli«. Zadoستهje, da pride do trčenja v zravnem prostoru nad Berlinom med kakim sovjetskimi in na primer ameriškim letalom in že so »argumenti« za »obrambno vojno« pri roki.

Ameriški zunanji minister Dean Acheson je na svoji običajni tiskovni konferenci pojasnil, da bi se »od zunaj pomagana revolucionarna aktivnost« na ozemlju katere koli držav podpisnic smatrala za »oborožen napad«. Tako uradno tolmačenje atlantskega pakta omogoča državam podpisnicam, da prične z vojnimi operacijami, če bi na primer v Italiji ali Franciji ob večji generalni stavki prišlo do težkih oboroženih epopodov med etakajočimi ter policijo in vojaštvom. Iz tega je jasno razvidno, da agresivni atlantski vojaški blok ni naperjen samo proti Sovjetski zvezi in deželam ljudske demokracije, temveč tudi proti delavskemu zvezdu, proti demokratičnim silam v deželah podpisnicah pakta.

Značilno je, da je predsednik bonnekega parlamentarnega sveta Dr. Adenauer napovedal, da bo bodoča zapadno nemška vlada takoj po prevzemu poslov napravila vse, da se pridruži paktu. Napredni ameriški radijski komentator Johannes Steel je pred dnevi zapisal naslednje značilne misli: »Pomen atlantskega pakta ne

bo zajet v njegovem besedilu. Tajni protokol, dodan paktu, ki ne bo nikdar objavljen, bo vseboval nekatere izmed nepisanih določb pakta. Ako je poruke arzenal osnova atlantski vojaški zvezi, je lahko razumeti, zakaj se ameriško zunanje ministrstvo na vsak način izogiba sporazumu o Berlinu, pogajanjem o bodočnosti Nemčije in — kar je najvažnejše — sestanku med Trumanom in Stalinom.«

Ameriški imperialisti danes nič več ne skrivajo svojih načrtov z Nemčijo. Tako je ameriški minister vojske Royall v nedavnem poročilu Trumanu odkrito zapisal »Glavni cilji okupacijskih oblasti v zapadni Nemčiji sedaj niso več isti, kot so bili takoj po vojni. Ne gre več za razorožitev, demilitarizacijo, eliminacijo vojnega potenciala ali za preganjanje vojnih zločincev. Prehajamo sedaj v bolj pozitivno fazo dolgoročnih programov. Slično izjavo je dal tudi ameriški vojaški guverner v zapadni Nemčiji general Clay, ki je dejal, da je »negativna in kazenska faza okupacije sedaj končana.« Brez dvoma je zelo značilno dejstvo, da potuje sedaj po zapadni Nemčiji planer ameriškega zunanjega ministrstva George Kennan, znan kot ekspert za Sovjetsko zvezo in tvorec načrtov »hladne vojne«. Ta ameriški diplomat ima nalogo, da izdela podroben načrt o reviziji ameriške okupacijske politike v Nemčiji.

Tako so torej s temi ukrepi nacisti zapadne Nemčije povišani v rang »straž svobode«. V bistvu ni danes nobene razlike več med izjavami o »obrambi civilizacije in našega načina življenja«, ki jih dajejo te dni državniki dežel podpisnic atlantskega pakta, in trditvami nacističnega ideologa Göbbelsa. V svoji knjigi »Bodočnost Nemčije« je ta vojni zločinec zapisal: »Rdeči Vzhod nas ogroža, Nemčija, prednja straža evropske kulture je

priljubljena in odločena, da z vsemi sredstvi odstrani to nevarnost s svoje meje. Dejstvo, da so tudi zapadne okupacijske cone Avstrije vključene v »cono sigurnosti atlantskega pakta« v marsičem pojasnjuje, zakaj zapadni delegati na londonski konferenci namestnikov zunanjih ministrov odklanjajo sleherni možnost sklenitve avstrijske mirovne pogodbe.

Značilno je, da bo kmalu po podpisu atlantskega pakta ameriškem kongresu predložen zakon o vojni pomoči državam podpisnicam pakta. Predvidevajo, da bo v prvem letu izvajanja tega zakona porošeni 2 milijardi dolarjev za nabavo orožja. To dokazuje, da skušajo ameriški imperialisti s povečanjem proizvodnje orožja odstraniti ali vsaj odložiti kapitalističnemu sistemu lastno gospodarsko krizo.

Vsekakor, zdravo mislečemu človeku postaja vedno bolj jasno, kakšni so cilji in značaj atlantskega pakta. Vsak, kdor misli z lastno glavo, ve, da se New York ne brani v Oslu in Ottawa ne v Berlinu ter da Sovjetska zveza nima svojih vojaških baz na New Foundlandu, niti ne svojih vojnih ladij v Mehikiškem zalivu. Atlantski pakt predstavlja zgolj novo izdajo proslulega antikominternskega pakta. Staro navada buržoaznih diplomatov je, da govore o miru in pripravljajo vojno. Rane, ki jih je človeštvu zadala druga svetovna vojna in spomini na vojne grozote pa so še preveč sveži v zavesti ljudskih množic, da bi se pustile zapeljati na nevarno pot vojnih pustolovčin.

Mogočno gibanje za mir, ki se je sprejmenilo v pravi plebiscit, dokazuje, da se ljudske množice širom sveta dobro zavedajo bistva in ciljev atlantskega pakta. Težnja za mirom je v ljudskih množicah tako močna, da ne bo samo otekočilo, temveč tudi preprečila načrte vojnih hujskačev. D. B.

Iz šole v boj za socializem na vasi

V severnem delu Ljubljane se Lito- stroj živa podoba rasti naše socialistične industrije. Sodobna poslopja velikega podjetja nenehno rastejo po Ljubljanskem polju. Njive se umikajo močnim tovarnim. Pravimo, da industrijski razvoj prehiteva zaostalo kmetijstvo. Vendar se nudi prav ob Litostrou tudi podoba rasti našega novega kmetijstva. Tam sicer ne vidimo sodobnega kmetijskega socialističnega obrata. Na prvi pogled bi se dalo, da se je tudi tu začelo razvijati večje stavbišče, ki nima s kmetijstvom nobene zveze. Velike rumene barake se naglo množijo. — Provizorij? — Da, začelo je rasti nekaj tako naglo, da temu ne more slediti dovolj hitro niti gradbeni razvoj.

Tu se naglo razvija središče zadružnega šolstva. Doslej takšnih šol še ni bilo. Zanje nismo imeli poslopij in internatov. Lanj jeseni so začeli po vsej državi organizirati v pravem pomenu besede množične petmesečne zadružne tečaje. V načrtu je bilo, da se bo samo v LR Sloveniji letos v zadružnih tečajih izučilo 1300 zadružnih organizatorjev. V naši ljudski republiki je bilo tedaj okrog 1200 splošnih kmetijskih zadrug, tako da bi morala vsaka zadruga poslati v tečaj vsaj po enega tečajnika.

Tečajniki, ki so prišli novembra v Ljubljano in ki so morda mislili, da bodo stopili v šolo, kakršna je živila v ločenih predstavah, so se vsekakor njihovih predstavah, so se vsekakor zmotili. Takoj so spoznali, da je pri nas tudi nova šola v rasti, da jo je treba sproti graditi ter se zanjo tudi boriti. Stopili so na razmočen travnik blizu Litostrou. Barake za tečajnike so šele začele rasti. Streha prvih barak je puščala. V oknih še ni bilo šip. Toda šola se je morala začeti takoj. Tečajniki so nastopili šolo tudi z delom. V nekaj dnevih, ko so se zbrali iz približno polovice okrajev v Sloveniji — drugi se učijo v Rogoški Slatini — so ustanovili dve brigadi. Brigada je v tem primeru pomenila hkrati razred ali paralelko — kolektiv zadružnih borcev in bodočih graditeljev socializma na vasi. To je bila organizacija — skupnost; organizirali so se, da bi mogli čim bolj opravljati svoje naloge kot tečajniki — pridobiti si v najkrajšem času čim več trdnega znanja in se idejno izoblikovati. Zavihali so rokave — pomagali so hkrati graditi učilnice in internat.

Neše tečajnike večkrat kdo obišče. Obiskujejo jih člani kmetijskih zadrug iz okrajev, okrajni aktivisti, zadružni organizatorji. Nedavno sem jih obiskal tudi jaz — reporter. Vstopil sem v eno prvih barak. Na vratih sob visijo grafični konji, ki kažejo, kako so disciplinirani dijaki. Vstopil sem v sobo. Sprejela me je starašinka sobe. Bila je prosta ura. Dekleta so brala, šivala, likala... — Kmalu bodo izpit, pet mesecev je minilo; kako gledate na svoj razvoj med šolanjem, sem vprašal.

»Naša šola traja tri leta,« je odgovorila dijakinja. Medtem je že pristopil sekretar mladinske organizacije in se predstavil. Izkazalo se je, da sem začel v internat zadružnega tečajnika. Toda tudi o tem je treba pisati! Tu se ne razvija le središče za prirejanje zadružnih tečajev. Pri nas imamo tudi zadružni tehnikum — srednjo šolo, ki je v čela delovati v šolskem letu 1947-48. Prvo leto se je vpisalo 30 dijakov. Zdaljima prvi letnik tri vzporednice z 90 dijadi. V drugem letniku je 24 dijakov, tako da tehnikum šteje 114 bodočih zadružnih strokovnjakov ali organizatorjev. Morda se bodo nekateri po končani triletni šoli odločili za nadaljnji študij na letni šoli oddelkih za nadaljnji študij na agronomski fakulteti, kamor jim bodo vrata odprta, vendar pa jih večina želi čim prej oditi na vas — pomagati graditi socialistično zadružništvo. To je razvidno ne le iz pogovora z njimi, temveč predvsem iz zanimanja tudi za ideološki študij izven šolskih učnih ur. V barakah je njihov internat. Vendar jih približno polovica stanuje pri zasebnikih po mestu. Predavalnice imajo na ekonomskem tehnikumu. Po predavanjih imajo ideološko politični študij na šoli. Z veliko vnamo se udeležujejo tudi prosvetno

kulturnega dela; izdajajo svoje glasilo »Mladi zadržnik«, imajo mešani pevski zbor, dramski odsek z recitacijsko skupino, folklorno skupino, harmonikarje itd.

»Prejšnji mesec smo ustanovili svojo delovno brigado.« Edvard Kardič. Njena naloga je, da že letos zgradi šolsko poslopje z internatom: ob začetku novega šolskega leta se moramo že vseliti v svojo šolo, ker ne moremo več gostovati. Krediti so odobreni.«

»Ali boste zmogli težko nalogo v tako kratkem času?«

»Moramo!«

Poleg internata zadružnega tehnikuma se vrstijo prav takšne barake tečajnikov. V prvi je velika dvorana, ki je hkrati jedilnica dijakov in tečajnikov. Ob drugih prilikah pa jo uporabljajo za gledališko ali koncertno dvorano. V nji nastopajo tudi tečajniki. Njihove brigade imajo kulturno prosvetno komisije. Prva brigada je upravičeno ponosna na svoj mešani pevski zbor. Prvi tečajnik, ki sem ga srečal, je imel v rokah note. Sprejel me je komandant brigade drugega tečaja, ki se je začel v sredini februarja.

»Zdaj imamo prosti čas, tako da se bomo lahko porazgovorili.«

Ko pa smo stopili v barako, v veliko učilnico, ni prav nič kazalo, da imajo

Tudi drugi so pritrjevali.

V brigadi prvega tečaja, ki se je začel že novembra, tako da so že pred izpiti, so bili tečajniki zaverovani v svoje delo, tako da obiska niso niti opazili. Izpolnjevali so književodske obzabe.

»Zavedamo se, da je v zadrugi glavno planiranje,« je pripomnil tečajnik. Vsa izmed nas bo moral biti vsaj dober književodja. Sicer smo se usposabljali za zadružne organizatorje, vendar zadruga potrebujejo tudi dobre planerje in književodje. Mnogo pa bomo koristili že s tem, da bomo mogli učiti druge.«

»Kaj pa je vaša glavna naloga?«

»Kaj si zamišljate svoje delo na terenu?«

»Sele zdaj smo se začeli globlje zavedati, kako težko delo nas čaka. Zato nekateri kar skrbi. Spočetka smo jemali vse z lažje strani. Dopovedati kmetu, kakšne prednosti ima zadružno gospodarstvo pred zasebnim, odpraviti sto in sto ovir na poti k napredku, odgovoriti na tisoče drobnih vprašani... Kaj bi pravil! V moji vasi so kmetje že napisali pristopne prijave, da stopijo v obdelovalno zadrugo. Seveda še ne vsi. Zdalj pa čakajo. Kaj? Rekli so: Težko čakamo, da prideš. Sami si ne moremo pomagati. Ne vemo, kako bi začeli. Zadrugo je treba ustanoviti, pa ne vemo tega ne onega...«

Medtem se je učilnica kakor na mig napolnila. V ospredju je predavatelj že

Tečajniki petmesečnega zadružnega tečaja sledijo z velikim zanimanjem predavanju

prost čas. Tečajniki so posedali v ločenih skupinah, po osem do deset.

»To so krožki,« je pojasnil komandant. »Brigada se deli na krožke. Po kosilu se sestanejo krožki. Najprej predelamo časopise, potem pa učno snov iz dopolnilskih predavanj. Beremo politične in gospodarske članske in diskutiramo.«

Tečajniki so že brali in se niso dali mnogo motiti. Čas je tudi tu dragocen. V petih mesecih je treba predelati ogromno snov. Na prvi pogled je sicer 500 ur teorije malo (197 kmetijstvo, 162 zadružništvo, 79 politična ekonomija in 62 slovensčina ter računstvo), toda vse to je treba še posebej predelavati, mnogo brati, delati v krožkih, prosvetnih odsekih, udeleževati se kulturnega življenja v kinematografih, gledališču, na koncertih, obiskovati kmetijske ustanove, državna posestva, zadruge... Tečajnike, ki so prišli iz vaškega zatišja, je tu zajelo življenje kakor dročca reka: ne utegneš gledati nazaj — vedno je kaj novega pred teboj.

»Katero predmeto imate najraje?«

Bister, odkrit fant se je nasmehnil sredi znanjaželnih, resnih, možgatih tečajnikov: »Politično ekonomijo! Niker se ne čudi. Res je težka, vemo pa, da je to glavno. Spočetka nam je delalo hude preglavice. Zlasti tulke nam pijejo kri. Sprevideli pa smo, da je prav to osnova. Drugače ni mogoče razumeti družbenega razvoja.«

odpri mapo. Šola se je začela. Tu pa prav za prav nikdar ne veš, kdaj se šola začne in kdaj neha.

Pred menoj leži ogromen sveženj rokopisov: to so naloge tečajnikov; v njih so prikazali svoje vasi in opisali zamišljene naloge jih čakajo, ko stopijo iz šole v boj za socialistično preobrazbo na vasi. Ko se je začel tečaj, so bili nekateri celo na pol nepismeni. Pozabili so že, kar so se naučili v osnovni šoli. Nekateri pa niso niti obiskovali slovenskih šol, ker so živeli pod fašistično italijansko oblastjo. Zdalj pa so v petih mesecih prehodili dolgo pot. Naučili so se misliti. Spoznali so zakone družbenega razvoja; globlje razumejo razredno borbo na vasi in zakaj so doslej tako stradali kot sinovi malih kmetov na vasi. Zdalj že pišejo analize svojih vasi.

Vsem je jasno, kaj bo njihova prva naloga: menda je sleherni napisal, da se mora najprej povezati ter najtesneje nasloniti na množične organizacije v svojem okraju; to bi pa bilo premalo; postati mora gibalna sila v množičnih organizacijah na vasi.

Po tem poudarku v pisemni nalogi začenjajo tečajniki obravnavati gospodarski program za povzdigo svojih vasi. Posamezniki so z največjo resnostjo analizirali svojo vas. Naštevajo koliko bajtarjev, malih, srednjih in velikih kmetov šteje vas, kakšno je posestniško razmerje, talni in krajevni pogoji za posamezno kmetijsko panogo in kakšna bode ekonomija, ki jo naj ustanovi zadruga ali lo pa že ustanavlja.

Številni tečajniki so se dotaknili tudi miselnosti našega kmeta, ker so se že povzdignili tako, da niso več slepi za zaostalost svoje vasi. Nekateri pišejo: »Pomagati je treba kmetu, da se otrese stare miselnosti.« Drugi so posegli globlje: »V odbore zadrug je treba postaviti ljudi, ki so bili doslej najbolj zatirani po vaških izkoriščevalcih.« Ni pa tudi le fraza, kar pišejo tretji: »Če hočemo, da bodo kmetje začeli množično stopati v obdelovalne zadruge, jim moramo prikazati vse prednosti kolektivnega obdelovanja zemlje.«

Ena najzanimivejših je naloga nekega aktivista iz gorenske vasi. Izraža se z lahkoto in mnogo pove. Za njegovo rast je značilno: »Novembra sem bil izbran za zadružni tečaj. Upral sem se. Zdalj pa mi je žal. Sicer sem se kot aktivist stalno politično izraževal, a tu na tečaju se mi je obzorje neprimerljivo razširilo. Z novimi pogledi gledam v bodočnost... Kmalu bomo tečajniki odšli na teren. Ko pridem domov, bo treba najprej začeti politično agitacijsko delo... Na stotine načrtov imam v glavi. Treba pa bo vse skupaj z zadružniki temeljito predelati, slabo zavreči, dobro sprejeti, postaviti plane in se vreti na delo... Sam pri sebi sem obljubil, da bom znanje, ki sem ga tu pridobil, prenesel na vas in z vsemi silami pomagal, da pod vodstvom Partije čim prej zgradimo socializem.«

Tečajnica iz jeseniškega okraja je zapisala: »Treba bo mnogo organizacijskega dela, ker naši kmetje, vedno varani in izkoriščani v stari Jugoslaviji, ne verjamejo radi, dokler se ne prepražijo na praktičnih zgledih.«

Tečajniki, ki se bodo ob koncu meseca vrnili v vasi — v začetku aprila se začne tretji tečaj za okrog 300 tečajnikov — so se mnogo naučili: svoje znanje bodo posredovali ostalim kmetom svojih vasi in jim pomagali najti in prehoditi pot do socialističnih zadrug. S. F.

Med zapiski govorijo B. Župančič in Fr. Kosmač o književnih novostih (Srbski realisti, Taras Bulba), A. Škerlova pa v zgoščenem poročilu o tridesetletnem delovanju slovenske Drame. —k.

Z. Perlja: »Plavajoče trdnjave«

Pri Mladinski knjigi je izšel prevod sovjetske poljudnoznanstvene knjige o vojnih ladjah, plavajočih trdnjavah, ki jo je izročil njen avtor Z. Perlja sovjetski mladini v drugem letu Velike domovinske vojne sovjetskega ljudstva proti fašističnim osvajačem. V njej priporočuje pisec na preprost in privlačen način, deloma v obliki leposlovnih reportaž, zgodovino plavajočih trdnjav, podaja opis njihovega ustroja in oborožitve in slika s svojimi zgodovinskimi vojnopomorski zgodbinami junaštvo ruskega in sovjetskega mornarja.

V uvodu h knjigi seznanja Z. Perlja bralca s 50.000 km dolgimi vodnimi mejami Sovjetske zveze in mu na lapidarnem način z nekaj slikami iz zgodovine stare Rusije in nove sovjetske države pokaže, kako sta ruski narod in sovjetski

ljudstvo s svojim junaštvom te sinje meje, ki vodijo preko dveh Oceanov in tridesetih morij, izbojevali in utrdila.

Prvi del »Iz zgodovine plavajočih trdnjav« pričinja avtor s pripovedovanjem o prvi znani veliki pomorski bitki, ki se je odigrala pred 24 stoletji pri grškem otoku Salaminu. Tu je grško brodogradništvo pod vodstvom Temistokleja z zvijačo potolčko perzijske ladje kralja Kserksa. Od teh potasnih, na trinadstrojno vrsto vesel grajenih lesenih »trier«, katerih edino odlično orožje je bil ladjin železni, bakreni ali leseni probojni kljun, zgrajen po vzoru močnega nosa ribe žagarija, nas vodi pisec s svojimi napeto pisanimi slikami večjih pomorskih bitk, ki predstavljajo posamezne mejnike v razvoju bojnih ladij skozi stoletja do težko oboroženih pomorskih bojnih vo-

Občni zbor krajevnega odbora grafične industrije v Ljubljani

V nedeljo 20. t. m. se je zbralo v prostornih grafične direkcije 69 delegatov grafičnih podjetij, da bi skupaj pregledali rezultate svojega dela v minulem letu.

Po prečitavanju dnevnega reda obnega zbora, po izvolitvi delovnega predsedstva, kandidacijske in volivne komisije je podal poročilo tov. Pelicon. Vsa podjetja grafične industrije so v glavnem dosegla svoj plan po vrednosti, razen tiskarne Slovenskega poročevalca in podružnice Mohorjeve tiskarne v Celju, ki zaradi objektivnih ovir nista mogli izpolniti plana. Celotna grafična industrija je do konca leta 1948, izpolnila letni plan s 113%. Pri izpolnjevanju planskih nalog pa se je v grafični industriji pokazalo tudi precej slabosti.

Posledica nepravilne organizacije tekmovanja in nezadostne evidence je, da je iz medsebojnega tekmovanja podjetij grafične industrije izpadla pri končni oceni podružnica Ljudske pravice. Dalje je občni zbor razkril še vrsto napak in nepravilnosti pri prevodih uslužbencev, pri proglasitvi udarnikov, nagrajevanju, razdeljevanju dopustov itd.

O vseh teh problemih in napakah so govorili posamezni govorniki in diskutirali delegati. Vsi so poudarjali možnost, da se uvede brigadni sistem dela v podjetjih. Diskusija je bila precej vroča, da so ponekod, kakor je bil primer v Kartonažni tovarni, pojmovali brigadni sistem dela v tem, da so se izravnale meze delavcem. Ko je bilo to ugotovljeno, so brigadni sistem dela opustili, proizvodnja pa je padla. Če bi organizirali brigadni sistem dela potem, ko so prešli od artikuleke na množično proizvodnjo v pravem smislu, kakor morajo biti organizirane brigade, ne bi prišlo do teh napak. V grafični industriji že prehajajo od izkustvenih k tehničnim normam. Vendar se tudi pri normiranju delajo napake; norme postavljajo po delavcu, ne pa na delovno mesto.

Odnos posameznih podjetij in tudi Glavne direkcije do udarnikov, novatorjev in racionalizatorjev ni bil pravičen. V tiskarni Ljudske pravice sta tov. Poženel in Snój izpolnila vse pogoje za udarnika že v maju mesecu, proglašena pa sta bila šele v oktobru. Podoben primer je tudi v tiskarni Slov, poročevalca. Tov. Kogej je izpolnil pogoje za udarnika že v avgustu 1948, podjetje pa ga je predlagalo šele januarja letošnjega leta. Priznanje racionalizatorjem zavlačujejo ponekod cele mesece, ali pa dobe samo denarne nagrade brez pripadajoče izkaznice. V nekaterih sindikalnih podružnicah grede zopet v drugo skrajnost, da predlagajo za udarnike delavce, ki niso izpolnili vseh potrebnih pogojev. Nepravilen odnos do delavstva se je pokazal pri »Mepi« v Mariboru. Delovni kolektiv je bil v prvomajem tečaju: vaju nagrajen s 25.000 din nagrade, vendar še sedaj niso pojasnili, za kaj bo ta denar porabljen. V podružnici Mariborska tiskarna so imeli dve leti nastavljenega vajenca, niso pa sklenili potrebne učne pogodbe. Čeprav so se dogajale takšne napake, je bilo v grafični industriji proglašeno 74 udarnikov. Med temi sta bili dve udarnici odlikovani z medaljo dela.

V diskusiji so se obravnavali vprašanja delovne discipline, delovnih mezd, strokovnjakov in kvalitete grafičnih izdelkov. Pri kvaliteti so ugotovili, da je zelo slaba, kar bo treba v letošnjem letu na vsak način izboljšati.

Čeprav je bila nakazana nizka raven idejno-političnega dela po podružnicah, delegati niso v diskusiji izmislili objektivnih in subjektivnih razlogov. Iz tega se lahko vidi, da se je za politično delo grafičnih delavcev do sedaj še premalo storilo, in bo treba to veliko napako odpraviti. Z obnega zbora so poslali pozdravne resolucije CK KPS, Zvezi grafične industrije in GO ESS. A. Č.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Napredek živinoreje v Bosni in Hercegovini. Na 12 državnih posestvih se bo letos živinorejska proizvodnja podesetorila v primeri z lanskim letom. Zlasti bodo pospeševali ovčarstvo, govedorejo in prašičjerejo. Za ustanovitev nadaljnjih državnih posestev so ugodni pogoji, ker imajo na stotisoče hektarov planinskih pašnikov. Okrog 240.000 ha zemljišč bodo meliorirali za državna posestva. Zgraditi bo treba hleve za 10.000 ovc, 13.500 goved in 13.200 prašičev. Za živinorejske investicije na državnih posestvih bodo izdali nad milijon dinarjev.

Razvoj lokalne proizvodnje v Beogradu. Lokalna podjetja bodo letos začela izdelovati celo vrsto predmetov za široko potrošnjo: galanterijo, razne izdelke kovinske in živilske industrije pa tudi nekatero življenjske potrebščine, ki so bile doslej racionirane. V prosti prodaji bodo iz-

delki lokalnih podjetij: čevlji vseh vrst, pletenine, konservirano sadje itd. Približno štiri petine proizvodnje beograjskih podjetij živilske industrije bo letos v prosti prodaji.

Graditev dveh železnic v Makedoniji. Gradijo prago Skoplje—Gostivar in Kumanovo—Sveti Nikole. Obe sta dolgi 121 kilometrov. V zahodni Makedoniji niso sploh imeli normalnotirne železniške proge. Praga Skoplje—Gostivar—Ohrid je ozkotirna, vijugasta in slaba. Dela so precej obsežna in težavna. Na pragi Kumanovo—Sv. Nikole bodo morali prebiti več predorov. Prekopati in vdlati v nasih bodo morali 2,5 milijona kubičnih metrov zemlje. Na pragi Skoplje—Gostivar bodo morali prekopati in prevoziti 500.000 kub. metrov zemlje. Pri letošnjih delih bodo sodelovale številne frontne delovne brigade.

mezne kmetijske panoge in kakšna bode ekonomija, ki jo naj ustanovi zadruga ali lo pa že ustanavlja.

Številni tečajniki so se dotaknili tudi miselnosti našega kmeta, ker so se že povzdignili tako, da niso več slepi za zaostalost svoje vasi. Nekateri pišejo: »Pomagati je treba kmetu, da se otrese stare miselnosti.« Drugi so posegli globlje: »V odbore zadrug je treba postaviti ljudi, ki so bili doslej najbolj zatirani po vaških izkoriščevalcih.« Ni pa tudi le fraza, kar pišejo tretji: »Če hočemo, da bodo kmetje začeli množično stopati v obdelovalne zadruge, jim moramo prikazati vse prednosti kolektivnega obdelovanja zemlje.«

Ena najzanimivejših je naloga nekega aktivista iz gorenske vasi. Izraža se z lahkoto in mnogo pove. Za njegovo rast je značilno: »Novembra sem bil izbran za zadružni tečaj. Upral sem se. Zdalj pa mi je žal. Sicer sem se kot aktivist stalno politično izraževal, a tu na tečaju se mi je obzorje neprimerljivo razširilo. Z novimi pogledi gledam v bodočnost... Kmalu bomo tečajniki odšli na teren. Ko pridem domov, bo treba najprej začeti politično agitacijsko delo... Na stotine načrtov imam v glavi. Treba pa bo vse skupaj z zadružniki temeljito predelati, slabo zavreči, dobro sprejeti, postaviti plane in se vreti na delo... Sam pri sebi sem obljubil, da bom znanje, ki sem ga tu pridobil, prenesel na vas in z vsemi silami pomagal, da pod vodstvom Partije čim prej zgradimo socializem.«

Tečajnica iz jeseniškega okraja je zapisala: »Treba bo mnogo organizacijskega dela, ker naši kmetje, vedno varani in izkoriščani v stari Jugoslaviji, ne verjamejo radi, dokler se ne prepražijo na praktičnih zgledih.«

Tečajniki, ki se bodo ob koncu meseca vrnili v vasi — v začetku aprila se začne tretji tečaj za okrog 300 tečajnikov — so se mnogo naučili: svoje znanje bodo posredovali ostalim kmetom svojih vasi in jim pomagali najti in prehoditi pot do socialističnih zadrug. S. F.

Mladinska revija št. 6

Tudi Mladinska revija se je oddvojila spominu Franca Prešerna ob stoletnici njegove smrti. Ob tej priliki je na uvodni strani prinesla poslanico ministra za prosveto Jožeta Potrča mladim književnikom. Tovariš Jože Potrč je v izklesanih stavkih nakazal, kaj naj mladi književniki črpaajo iz Prešerna in po kakšni poti naj krenejo, da bodo priložili kamen k zgradbi naše socialistične kulture. Čisto svojstven prispevek k spominu Prešerna je reviji postal pesnik Oton Zupančič. Lahko rečemo, da je njegova »Jacetec« drobce, ki bo lahko osvetlil marsikatero stran kakšne bodoče knjige o Prešernovem času. Vozličev članek o Prešernu in njegovih poezijah pa bo pomagal, da bo Prešernovo dobo in delo razumel tudi vsak preprost mladinec.

bom po široki cesti...«. Od treh pesmi, ki jih je objavila Marička Znidaršič, je najboljša pesem »Jacetec«, kjer na plastičen način in s svežim jezikom prikazuje svojo navezanost na svet pod Snežnikom. Prozni del šeste številke Mladinske revije je pretežno eseiističen. Leposlovna proza je zastopana le s črtico L. Krakarja »Moja mama«. Krakarjev uglajeni prozni izraz na več mestih prav lepo zažlesti, vsó črtico pa prevema mehka čustvenost. Črtico oddiljuje tudi napeto popisani občutki sina, ki se po letih okupacije in letništvu vrača na svoj dom, k svoji materi. Prevod L. Timofejevega eseja »Jezik umetniškega dela«, pisanega z literarno-teoretsko ambicijo,

Pisatelji opisule v svoji povesti, kako se moštvo na novo izdelanem naftonosilu »Derbertuc«, ki prevaža nafto po Kaspiskem morju v času prvih zemelkov mogočnega stahanovskega gibanja v Sovjetski zvezi po letu 1920, samoiniciativno razvije iz »sodržec«, kot se sami med seboj imenujejo, v zavestne socialistične tekmovalce za izpolnitev in prekarneženje prevoznega načrta. Osrednja oseba tega ladjskega kolektiva je partije Basov, ki je že v svoji prejšnji zaposlitvi, v ladjedelnici, dajal racionalizatorske predloge, zaradi katerih so se ga tamkašnji mojstri in inženirji, dokazujoč mu nesmisel njegovih življenjskih novatorskih zamisli suboparno iz knjig, tudi odkrili. Knjiga nam na realističen živ način prikazuje, kako se ob začetku plovbe malobrižno, nedelavno in med seboj nezaupljivo moštvo strne od sramu pred uspehi naftonosilca »Agamallija« v tovariško celoto, napove svojemu morskemu delovnemu tekmeču socialistično tekmovanje in doseže znaten uspeh: na svoji ladji ponosno razvije stahanovsko zastavo.

obenem pa s čisto preprostim jezikom, bo lahko v marsikateri pomagal mladim pisem, ki še tavajo v vprašanih: kako in kaj pisati. Članek T. Znidaršiča »Grafika in grafične tehnike« sicer odpira pogled v tehniko likovnega ustvarjanja, je pa pisan preveč šolsko, naravnost suhoparno. Kitajska revolucija in veliki uspehi kitajske narodnoosvobodilne vojne tudi pri nas vedno bolj in bolj odmevajo, saj so eden najmočnejših udarcev ameriškega imperializmu. K osvetlitvi borbe kitajskega naroda prav lepo prispeva članek Mirana Ogrina »Zmaga na Kitajskem«.

Med zapiski govorijo B. Župančič in Fr. Kosmač o književnih novostih (Srbski realisti, Taras Bulba), A. Škerlova pa v zgoščenem poročilu o tridesetletnem delovanju slovenske Drame. —k.

likanov prve svetovne vojne. Na jasen način prikaže, kako se je izpopolnjevala gradnja bojnih ladij, kako se je krepilo njihovo orožje in mentalni način vojskovanja in povečevanja na morju — kako so ta nagei razvoj povzročile in pospeševale vojne med pomorskimi državami za gospodstvo nad morji.

Vse, kar bi hoteli vedeti v zgradbi in oborožitvi linijske ladje, današnje osnovne enote vojne mornarice, najdemo na vsakomur pristopen način opisano v drugem delu knjige. Zadnje poglavje tega dela pripoveduje še o ustroju in nalogah borbenih pomočnikov linijske ladje: križarkah, rušilnih in letalnosilkah.

Zadnja tretjina knjige je posvečena junaški zgodovini ruske in sovjetske mornarice. Tu se seznanimo z rojstvom kmalu po vsem svetu znane ruske vojne mornarice, ki je povezano z imenom Petra I., njenega utemeljitelja, ter s Petrovimi zmagami nad Švedi leta 1703 pri Niensancu ob ustju reke Neve in leta 1714 pri polotoku Hangöju. Iz obdobja po Petru I., ko je nastopil v razvoju ruske mornarice premor in ko sta le junaštvo in patriotizem ruskih mornarjev na od nasprotnika vedno slabših ladjah mogla izbojevati zmage, najdemo tu oris posameznih hrabrih bojnih podvzgov ruske mornarice, posameznih ruskih mornarjev in mornariških komandantov v pomorskih bitkah vse do boja proti Japoncem leta 1905 pri Tsushima.

Na poslednjih straneh Perljeve knjige, ki jo prevema močan duh sovjetskega patriotizma, so opisani nekateri junaštev mlade sovjetske mornarice.

Poljudnoznanstveno knjigo o »Plavajočih trdnjavah«, ki je opremljena s številnimi risabimi, je prevedla v slovensko Vera Ivanšek.

Povest o »Naftonosilcu Derbentu«

Pisatelji opisule v svoji povesti, kako se moštvo na novo izdelanem naftonosilu »Derbertuc«, ki prevaža nafto po Kaspiskem morju v času prvih zemelkov mogočnega stahanovskega gibanja v Sovjetski zvezi po letu 1920, samoiniciativno razvije iz »sodržec«, kot se sami med seboj imenujejo, v zavestne socialistične tekmovalce za izpolnitev in prekarneženje prevoznega načrta. Osrednja oseba tega ladjskega kolektiva je partije Basov, ki je že v svoji prejšnji zaposlitvi, v ladjedelnici, dajal racionalizatorske predloge, zaradi katerih so se ga tamkašnji mojstri in inženirji, dokazujoč mu nesmisel njegovih življenjskih novatorskih zamisli suboparno iz knjig, tudi odkrili. Knjiga nam na realističen živ način prikazuje, kako se ob začetku plovbe malobrižno, nedelavno in med seboj nezaupljivo moštvo strne od sramu pred uspehi naftonosilca »Agamallija« v tovariško celoto, napove svojemu morskemu delovnemu tekmeču socialistično tekmovanje in doseže znaten uspeh: na svoji ladji ponosno razvije stahanovsko zastavo.

Pisatelji opisule v svoji povesti, kako se moštvo na novo izdelanem naftonosilu »Derbertuc«, ki prevaža nafto po Kaspiskem morju v času prvih zemelkov mogočnega stahanovskega gibanja v Sovjetski zvezi po letu 1920, samoiniciativno razvije iz »sodržec«, kot se sami med seboj imenujejo, v zavestne socialistične tekmovalce za izpolnitev in prekarneženje prevoznega načrta. Osrednja oseba tega ladjskega kolektiva je partije Basov, ki je že v svoji prejšnji zaposlitvi, v ladjedelnici, dajal racionalizatorske predloge, zaradi katerih so se ga tamkašnji mojstri in inženirji, dokazujoč mu nesmisel njegovih življenjskih novatorskih zamisli suboparno iz knjig, tudi odkrili. Knjiga nam na realističen živ način prikazuje, kako se ob začetku plovbe malobrižno, nedelavno in med seboj nezaupljivo moštvo strne od sramu pred uspehi naftonosilca »Agamallija« v tovariško celoto, napove svojemu morskemu delovnemu tekmeču socialistično tekmovanje in doseže znaten uspeh: na svoji ladji ponosno razvije stahanovsko zastavo.

MEDNARODNI PLANISKI TEDEN

Na včerajšnjih treningih so najlepše in najdalje skakali Holmstroem, Tschannen in Janez Polda

Tekmovanje v veleslalomu z mednarodno udeležbo bo v petek v Krnici

Planica, 23. marca. — Danes so na 80 m skakalnici nadaljevali s treningom vsi gostujoči skakalci, razen Sveda Karlsona in Finca Johansena ter jugoslovanski skakalci razen Priboška. Veega skupaj so izvedli 99 skokov brez padca. Tem trening-skokom je prisostvovalo 3000 šolske mladine, ki je prispela semkaj z dvema posebnima vlakoma iz Ljubljane ter 1 iz Maribora. Zjutraj zmrazjen sneg je pozneje postal tako moker, da je vplival na

merjali svoje mnenje o skoku, ki je šestokrat nepravilno. Sodiščne ocene so bile zelo izenačene, gledalci pa so lahko opazili, kakšno važno vlogo igra pri končnem plasmanu tudi slog. Inozemski in domači skakalci so danes skakali zelo lepo. Odražje je bilo mirno in brez vetra. Sodiški so dali najvišjo oceno Tschannenovemu skoku in sicer 18 točk od 20 možnih. Oceno 17 je dobilo za slog več skakalcev, med njimi tudi jugoslovana Klančnik in

Steinegger 71 m, Tschannen 72 m, Zurbinger 69 m, Keller 65 m, Daesher s. z. 71 m, p. z. 68,5 m, Schneider 69,5 m, Perretten 72,5 m, Mežik s. z. 66 m, Penachio 66 m, De Lorenzi 73,5 m, Trivella 67 m, Holmstroem p. z. 73,5 m, s. z. 72 m, Viljama s. z. 69 m in p. z. 70,5 m, Neuper 65 m.

VELESALOM BO V PETEK

Organizacijsko vodstvo tekmovalne je preložitve mednarodno prvenstvo Jugoslavije v veleslalomu na petek dne 25. marca, na kar že danes opozarjamo naše čitatelje.

Proga v Krnici je izrazito visoko alpska in izredno strma. Tudi snežne razmere ustrezajo, tako da se pričakuje ostre borbe med našimi izbranimi tekmovalci ter reprezentanti drugih držav, med katerimi se odlikuje posebno Šved Hans Hansson (osmo mesto v alpski kombinaciji na olimpijadi v St. Moritzu), Avstrija za zastopa znani tekmovalci Senjager, ki je dosegel na tekmah v Avstriji in v inozemstvu lepe uspehe, prav tako pa je na treningu pokazal svojo visoko kvaliteto. Proga za veleslalom je dolga 2,5 km ter ima 600 m višinske razlike.

PRESKRBA

DELITEV MESA

Poverjenstvo za trgovino in prekrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo sveže meso v vampe v dozah ali po žli drobovino v četrtki 24., v petek 25 in v soboto 26. t. m. na odrezek živalskih nakaznic za mesec marec in sicer: TD-a jam. 1.625 gr svežega mesa in 1 dozo vavpov — 500 gr na odrezek Meso — IV 1100 marec TD-a 1000 gr svežega mesa in 1 dozo vavpov — 500 gr na odrezek Meso — IV 1100 marec TD-ba 600 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 450 marec TD-b 700 gr svežega mesa in 1 dozo vavpov — 500 gr na odrezek Meso — IV 1000 marec TD-žb 600 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 450 marec TD-ž 600 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 450 marec SD-a 400 gr svežega mesa in 1 dozo vavpov — 500 gr na odrezek Meso — IV 750 marec SD 500 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 400 marec LD 400 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 300 marec Nav 200 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 250 marec Doj 150 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 150 marec OM-1 150 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 150 marec OM-2 150 gr svežega mesa na odrezek Meso — IV 200 marec Teđ. nak. TD 600 gr svežega mesa na odrezek za meso Teđ. nak. SD 500 gr svežega mesa na odrezek za meso Teđ. nak. Nav 200 gr svežega mesa na odrezek za meso

V istih obročih se deli meso tudi za mudičnikom in sicer na vse tri do sedaj objavljene odrezke (I, II in III). Nadalje si lahko nabavijo meso bolniki na dodatna nakaznica za mesec marec, dajalci krvi na dodatno nakaznico za mesec februar in marec, nudariki na odrezek z oznako I ali II ali III, noseče žene na odrezek v oznabo I ali II ali III ali IV. V četrtki in petek bodo delile meso, vampe v dozah in drobovino, od 7-12 in 14-17 ure prodajalne, ki so določene za delitev mesa bolnikom, v soboto pa bodo delile od 7-17 ure vsa prodajalna mesta. Črna bo nabita na vidnem mestu v prodajalni. Obračun z odrezki je predložitve pristojnemu RLO, KLO v torek 29. t. m.

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Bela moka na dodatna nakaznica za bolnike in dajalce krvi je na razpolago v naslednjih prodajalnih razdelih: Živil: Prehrane: Gajeva 5, Napaj. trg 3, Prisojna 7, Tavarska 4, Tyrševa c. 31, Vodnikov trg 4, Rimska 24, Tyrševa c. 86, Vodvodna 68, Vodnikov 181, Čolovska c. 85, Medvedova cesta, Tržaška c. 91, Gluška ulica, Rečna dolina C. V-34, Bernekarjeva ul. 22, Pokopališka 2, Povšetova 71; posloval. Potrošniške zadruge: Poljanska cesta, Slomkova ulica, Vodnikov trg, Tyrševa c. 82, Dolenskiška cesta 67, Karlovska, Zaloška 86, Zaloška, Polje, Vid. Stročič 75; Železniški magazin, Industrijski magazin, Papirnica Veče in Saturnus.

NAVODILO

o delitvi živalskih nakaznic za mesec april (za upravičence, ki bodo prejeli nakaznico preko KLO-jev) Krajevni ljudski odbori morajo za vse upravičence do zajemanja preskrbe, ki niso prišli v poštev za prejem nakaznic potom podjetij in ustanov, sestaviti spiske potrošnikov na dosežanem obrazcu ter priložiti potrošniška potrdila (ozlomra potrdila o novi vključitvi v delo, rojstne liste ali potrdila repatriacijske baze). V kolikor so krajevni ljudski odbori te spiske že sestavili pred oddajo potrošniških potrdil na podjetja (ustanove), etjajo iz teh spisov osebe, za katere so potrošniška potrdila oddali. Navedeni spiski se morajo v pogledu števila živalskih nakaznic, kategorij in vrst ujemati s številčnim stanjem prilog (potrošniških potrdil itd.). Te spiske predlože skupno s potrošniškimi potrdili najkasneje do dne 30. 3. 1949. na pristojnem OLO-ju v dvojnem.

Krajevni ljudski odbori na osnovi teh spisov, po izvršeni kontroli soglasnosti s predloženimi potrdili, sestavijo naročilo živalskih nakaznic za ostale potrošnike ter ga dne 1. aprila dostavijo ministrstvu za trgovino in preskrbo, kjer bodo istočasno dvignili potrebno število nakaznic. Krajevni ljudski odbori morajo 1. aprila predložiti tudi obračun živalskih nakaznic izdanih za mesec marec ter končni obračun izdanih industrijskih nakaznic, istočasno pa vrniti vse preostale nakaznice. — Iz pisarne MTP.

ZAHVALA

Ob izgubljenju mojega moža in očeta IVANA HVALA

se najlepše zahvaljujem vsem tovarišem iz delovnega kolektiva Okrajnega lesnega podjetja Klavžev-Tolmin, tovarišem iz lovke družine Tolmin in vsem, ki so mi poklonili vence ter ga spremlili na njegovi zadnji poti. Kneža, 21. marca 1949. Zalujoča žena Frančiška Hvala z otroki

DNEVNE VESTI

Društvo inženirjev in tehnikov DIT podružnica Celje ima III. redno letno skupščino v nedeljo 27. t. m. ob 9. uri dopoldne v vrtni dvorani hotela »Evropeo. Udeležba za člane obvezna. — Odbor. 683

Ljudska univerza v Ljubljani. V petek 25. t. m. bo v Mladinski dvorani (Franciška školska ulica) predavanje: »O važnosti kmetijskih melioracij v letošnjem letu. Predava ing. Bricelj Stane — načelnik uprave za melioracije pri Ministrstvu za kmetijstvo.

Radioamaterji Vse radioamaterje, ki so že napravili B izpit in se želijo vpisati v C tečaj, obveščamo, da se bo isti prišel v četrtki 24. t. m. ob 19. uri v prostorih društva. Prijave sprejemamo do 24. t. m. — Uprava. 223

Prijave za letovanje v Črnohorskem in Dubrovniškem Primorju. Po načrtu za izkoriščanje letnih odmorov članov sindikata bodo poslovalnice PUTNIK-a sprejemale prijave za letovanje v Črnohorskem in Dubrovniškem Primorju od 23. marca naprej. Prijave se sprejemajo za letovanje od 4. aprila do 31. maja. Prijave za ostale kraje in za naslednje mesece se bodo sprejemale kasneje. O tem bo izšlo pravočasno obvestilo v dnevnem časopisu. Člani sindikata pri tovarnah in rudnikih naj se po možnosti prijavljajo kolektivno preko svojih podružnic, ostali pa posamično pri najbližji poslovalnici PUTNIK-a.

VESTI IZ MARIBORA

PRESKRBA

DELITEV JESPRENJA Potrošniki prejmejo v mesecu marcu jesprej v naslednjih obročih: TD-a, TD-b, TD-žb, GD po 1 kg josprenja TD-a, TD-b, TD-žb po 500 gr josprenja SD, LD, OM-2 po 500 gr josprenja. Jesprej se deli na odrezke republiške dopolnilne preskrbe št. 32, na godne živalske nakaznice na št. 179, na tedenske živalske nakaznice pa na nakaznico IV, tedna št. 32. Delitev se bo izvršila kot je danes objavljeno.

Opozorilo: Vsa podjetja, ustanove, ki sestavljajo sezname za prejem živalskih nakaznic za mesec april 1949, opozarjamo na naslednje:

Podjetja in ustanove, lokalnega značaja morajo predložiti seznam s sortiranimi potrošniškimi potrdili dne 25. t. m. najkasneje do 12. ure, podjetja republiškega značaja morajo predložiti seznam v petek dne 25. t. m. od 16. ure dalje, a najkasneje do 18. ure.

Podjetja zveznega značaja pa morajo predložiti dne 25. t. m. ob 8. uri. Seznam mora dostaviti odgovorna oseba podjetja, ki bo navzoča pri preložitvi. Podjetja, ki zaposlujejo tudi delavce iz okraja Maribor-okolica in drugih okoliških okrajev, a imajo sedež na teritoriji mesta Maribor, predložijo ločene sezname za vse okraje pri tukajšnjem poverjenstvu.

Opozorjamo, da se točno pridržavajo gori navedenih rokov.

MLO Maribor, poverjenstvo za trgovino in preskrbo

DELITEV JAJC

Do 23. marca t. l. si lahko potrošniki nabavijo jajca in sicer: TD-a TD-b, TD-žb, TD-ž po 3 komade na republiško dopolnilno preskrbo št. 33. GD po 3 jajca na št. 193. Jajca so na razpolago v naslednjih prodajalnih Mestnega trgovskega podjetja »Zivila«:

Prodajalna št. 3, Partizanska cesta; prodajalna št. 19, Glavni trg; prodajalna št. 9, Betnavska ulica.

Poleg gornjih artiklov pa je v maloprodajni mreži na razpolago sladkor za kategorijo živalskih nakaznic v običajnih obročih:

Dežurne lekarne: Četrtek, 24. marca: I. Mestna lekarna, Partizanska cesta 1.

KONCERTI

Opozarjamo na današnji koncertni večer 8-letne Dubravke Tomšičeve, ki bo ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Izredno nadarjena gojenka naše Akademije za glasbo prof. Zora Zrnčičeva bo izvajala Bacha, Beethovna in Mozarta. Vstopnice v Knjižarni muzikalji.

Violončlistka Jelka Stančičeva je ena najodličnejših naših reproduktivnih violončlistk virtuosov. Jeseni minulega leta se je udeležila tekmovalne v Genevi, kjer je med 73. udeleženci dosegla 5. mesto. Tako je bila udeležena med najboljšimi mlade violončliste vse Evrope. Na klavirju spremlja umetnico prof. Anton Trost. Koncert je v abonmaju v petek 25. marca ob 20 v Filharmoniji.

Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije bo v ponedeljek 28. marca ob 20. v Unikum. Koncert dirigira Samo Hubad. Kot solist nastopi violinist Karlo Rupel, ki igra Mendelssohnov koncert. Poleg tega je na sporedu Brahmovs IV. simfonija in Cherubinijeva avertura Nosad vode. Vstopnice v Knjižarni muzikalji.

Vokalni koncert 2 obrtniških zborov bo v nedeljo 27. marca ob 20. v Filharmoniji. Nastopi obrtniški zbor iz Maribora pod vodstvom zborovodje Cibica in moški pevski zbor Kulturno fizičskega krožka iz Ljubljane pod vodstvom zborovodje Čana. Vstopnice v Knjižarni muzikalji.

LJUBLJANA UNION: Film »Mlada garda«. II. del. tednik.

LJUBLJANA MOSKVA: Premiera avstrijskega filma »Otroci Prater«, tednik.

SLOGA: Sovjet. barvni film »Vlak pelje na vzhod«, tednik. — Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

TRIGLAV: Sovjetski film »Križarka Varjaga«, tednik. — Predstave ob 17 in 19.30.

SIBIR: Sovjetski film »Pozdravljena Moskva«, tednik. — Predstava ob 20.

MARIBOR, PARTIZAN: Nemski film »Nejke v Berlinu«, tednik.

UPARNIK: Sovjetski film »Mlada garda«. I. del, tednik. — Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30.

OLJE: METROPOL: Francoski film »Ne sročite II. del, tednik.

DOM: Sovjetski film »Pirogov«, tednik.

KAMNIK: Sovjetski film »Maksimova mladost«, tednik.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Moja ljubezen«, tednik.

PTUJ: Sovjetska filma »Sovjetska Belorusija« in »Zdanov pogreb«, tednik.

KINO

POTUJOČI KINO ZA OKRAJ SEZANA bo predvajal: I. slovenski umetniški film »Na svoji zemlji«:

24. marca ob 19. uri v Koprivi.

25. marca ob 19. uri v Stanjani.

26. marca ob 19. uri v Kobiljavu.

27. marca ob 19. uri v Pilskovici.

MALI OGLASI

IZRJEJENO MOČ za delo pri kartoteki sprejme za nekaj ur dnevno upravo »Ljudske pravice«, Kopitarjeva 2.

MOSKI VETNI JOPIĆ kupim. Naslov v ogl. odd. »Ljudske pravice«.

PRODAMO odnosno zamenjam kompletno pokrivalo (haubo) za sušenje las in Far aparat 110 V za odgovarjajoče aparate na 220 Voltov. — Krajevna brivnica, 790 Stani.

ISCE SE TOV. ZUPANČIČ FRANC, ki se je nahajal 1948. leta v I. prekomorski brigadi. Imenovanega prosim, da se javi pismono na naslov: Klopčič Alfred, Pančevo, Ulica Ljuna Tolstojca 55.

ZAVOD ZA GEOLOŠKA RAZISKAVANJA V LRS

sprejme v službo sledeče nameščence:

2 referenta za del. silo

1 knjigovodjo

1 blagajnika

1 računovodjo

3 statističarje

2 risarja

2 stajopiskarje

2 administratorja

Med ostalimi pogoji pridejo v poštev le take osebe, ki do sedaj še niso v delovnem razmerju, ali pa da so upokojene.

Pismene prošnje poslati na naslov: Zavod za geološka raziskavanja v LRS, Ljubljana, Masarykova 17, najpozneje do 31. III. 1949.

Osebnostne informacije istotam.

Izšla je v slovenskem prevodu publikacija

JUGOSLOVANSKO-ALBANSKI ODNOSI (1939—1948)

ki jo je na podlagi uradnih dokumentov, pismen in drugega gradiva uredil in obdelal Vladimir Dedijer. — Brošuro dobite v upravi »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2, v vseh njenih podružnicah in vseh knjigarnah

Cena 35.— dinarjev

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65. Telefon naročniškega oddelka 30-30. — Telefon oglaševalnega oddelka 36-85. — Štev. ček. računa 6 90601 0.

Finska in švedska smučarska reprezentanca

skoje tako, da so skakalci pri tretjem in najvišjem zaletu dosegli krajše skoke kot pa v prvi seriji z najnižjim zaletom. Potem ko je napovedovalec pojasnil gledalcem, kako so skakalci s sistematičnim treningom na manjših skakalnicah, na katerih so si izpopolnjevali slog, prešli na 80 m skakalnico, so se ob 11.30 uri začeli skoki. Poleg mlajših skakalcev, ki smo jih videli v nedeljo, so skakali tudi mladinci Modic (54 m), Zidar (56 m) in Dolenc (49 m).

Danes so sodniki ocenjevali tudi slog, tako da so si gledalci sami pri-

Polda. Od ostalih skakalcev pa so do bili naslednje ocene: Rogelj, Finžgar, Keller, Schneider, Perretten in Mežik 16 točk, Razboršek 15,3, Stanovnik ter Slabe 15 itd.

Navajamo samo najdaljše skoke posameznih skakalcev: Klavnik s srednjim zaletom 70 m in polnim zaletom 68 m, Finžgar s. z. 72,5 m, p. z. 73 m, Sušteršič 64 m, Langus 66 m, Avsenek 64 m, Adlešič 59 m, Razboršek s. z. 65 metrov, Sodja 60,5 m, Razinger 56 m, Stanovnik 60 m, Gašperšič 66,5 m, Slabe 60 m, Polda s. z. 76 m, p. z. 72,5 m in 76 m, Rogelj s. z. 73 m p. z. 73 m,

Tekmovanje v akademskih točkah Telovadne zveze Slovenije

Telovadna zveza Slovenije je v letošnjem letu razpisala tekmovalne v akademskih točkah za vsa društva in vse oddelke v skupinah ločenih po spolu in starosti. To tekmovalje pomeni novo obliko dela v splošni telesni vzgoji in se pri nas prvič izvedlo in to s prav dobrim uspehom. V nastalih društvih v Sloveniji se je na stotine telovadcev in telovadk, vodnikov in vodnic pripravljalo na to kvalitativno tekmovalje in si preko okrajnih tekmovalnih akademij priborilo vstop na republiško tekmovalje. Ze samo to dejstvo, da se je takšno število telovadcev (de) vedno in sistematično pripravljalo in poselelo ure splošno telesne vzgoje, vložilo v svoje delo ogromno naporov in truda, in se udeleževalo vaj po težkem in naporenem delu v službi, kot n. pr. rudarji in nameščenci rudarskega revirja Trbovlje, Zagorje, Hrastnik in drugi in so svoje delo znali povezati in poživiti tudi z recitacijami, pevskimi zbori, vojaško gimnastiko, pomembni volik napredek telesne kulture za vsakega posameznika in telovadno organizacijo kot celoto.

V soboto in nedeljo se je udeležilo republiškega tekmovalja v akademskih točkah 18 društev iz 12 okrajev s skupno 213 telovadci in telovadkami. Komisija sestojela iz 6 članov je ocenjevala sestavo po naslednjih točkah: kompozicija, tečna, glasbeni učinek, izvedba, režija in glasbena spremljava. Izid tekme je bil naslednji:

Skupina mladincev: 1. TD Medvedove, prate vajo, točk 53,83 od 100 dosegljivih.

Skupina mladink: 1. TD Ljubljana I. Omerica, točk 87,17.

Skupina članov: 1. TD Trbovlje, Jekleni drog, točk 77,17.

Skupina članic: 1. TD Ljubljana I. Pesem brez besed, točk 91,50.

Skupina mladincev in mladink: 1. TD Ljubljana I. Pesem slovenske mladine, točk 94,67.

Skupina članov in članic: 1. TD Hrastnik: Pesem o svobodi, točk 70,00.

Skupina mladink in članic: 1. TD Hrastnik: Kje dom je moj, točk 70,00.

turo med našim delavstvom. TD Hrastnik je nastopal z dvema sestavama. Sestava »Pesem o svobodi« o izvedbi članov in članic TD Hrastnik, avtor Miha Vasič, spremljana po oktetu je živahna, lepa in pestra skladba, ker je del telovadnega glasbene akademije pod imenom »Ne pozabimo«, ki je bila nedavno izvajana v Hrastniku. Tudi sestava mladink in članic, »Kje dom je moj«, ki je prejela oceno 70,00, od istega društva in avtorja, je del že zoranj omenjene akademije. Obe točki sta bili dobro izvedeni in lahko Hrastnikom samo čestitamo, saj vemo, koliko vestnega dela in poštovitosti so vložili v svoj nastop. »Jekleni drog« so izvedli prav dobro člani TD Trbovlje, avtor Rupnik Karol, Sestava je originalna in kaže, kako se da sprimeo iznajdljivostjo in izvežbanostjo postaviti prav pester program. Sestava je bila ocenjena za 77,17 točkami. Posebno moramo pohvaliti TD Zagorje, ki je nastopalo s točko »Deseterica«, ki so jo izvajali prav dobro in zanosno člani upravnega odbora društva in prejeli oceno 55,17 točk.

Ta primer naj bo zgled tudi ostalim društvom, kako se ustvari pravilna povezava z upravo društva in telovadci (skami) in je predsedec, da upravni odbor ne more in nima časa posebiti redno telovadba, predvsem neotemeljen. Cim več bomo imeli tako aktivnih upravnih odborov, prej bomo pripadnike društva spodili v eno samo veliko družino. Zelo dobro in kvalitativno je nastopalo TD Ptuj in to z dvema točkama: »Vaje z obroči« so izvajale mladinke zelo lepo, avtorica je Gizela Kováč, ocena 86,00 točk. Sestava ima nekaj lepih prv in originalen začetek in zaključek, v prvi polovici prevladujejo mirnejši gibi, v drugi polovici pa je sestava zelo živahna in pestra. Tudi skladba »Igra z žogami« od avtorice Zlato Juvancove je izvedbi mladink je prav dobra sestava, dobro in skladno predvajana in je prejela oceno 76,50 točk. TD Ljubljana II. je nastopila z zelo živahno, pestro in dobro izvedeno stilizirano »Polko« od avtorice Mire Vakselj, ki je zelo primerna za društvene javne nastope. Ocena 89,03 točke. Tudi vaje z gredmi od mladink TD Ljubljana II. avtorica Anka Jug so bile prav primerne, ocenjene so bile z 89,50 točk. Omeniti moramo še sestavo »Vaj z žogami«, ki so jo izvajale mladinke TD Novo mesto, avtorica Nuša Smerdu in prejela oceno 69,60 točk. Sestava je pestra, živahna in precej težka, izvedba dobra. Veseli nas, da se je fizikulturno življenje v Gorenjski metropoli zopet poživilo. Mladinke iz St. Pavla pri Prebrodu so nastopile s »Kazačkom«, zelo lepo in so ocenjene s 86,67 točkami.

Vaje je sestavila tovarišica Kováčik, ki je sploh zelo agilna vodnica v društvu. Omeniti moramo še TD Radovljico, ki sploh nima primernega telovadnega prostora in katerega mladinke in članice so nastopile s sestavo »V svobodi« ob spremljavi vojaške godbe, od avtorice Horvat Lojzke. Tudi ostala društva kot Kranj, Voljnik, Jutomer, Sočanji, Trisk, Ljubljana IV, Kamnik, Kotevica, Medvedo in Celje I. so pokazala svoje najboljšje točke.

Na polnolidski akademiji, ki je bila v telovadnici Ljubljana II. so bili ob navzočnosti predsednika Telovadne zveze Slovenije tov. Franca Luboja objavljeni nepeli tekmovalja, na kar je sledil 20 točk obsegaajo program izbran iz najbolje ocenjenih sestav in nekaj točk orodne telovadbe število obsevanje to je odobravanjem sledilo programu in nagradilo izvajalce z navdušenim aplavzom. Med gledalci smo pogrešali predvsem učitelje in kulturne ljubljanskih gimnazij, ki bi se ob tem tekmovalju lahko marsikaj naučili in izkušnje izkoristili pri svojem delu, saj je mladina, ki se je prireditve udeležila v velikem številu, dokazala, da ima smisel za splošno telesno vzgojo in za večje stritve kot je n. pr. nastopanje v akademskih točkah. J. V.

VREMENSKO POROČILO

STANJE DNE 23. MARCA: Visok zračni pritisk se nad srednjo Evropo razvija dalje. Balkanski polotok in Slovenija sta pod vplivom razkrajujoče se depresije s središčem nad Sredozemskim morjem. Vzhodni deli Slovenije so dosegla jugovzhodno predelo Slovenije, kjer se je sneg spremenil v dež, v ostali Sloveniji pa so polagoma sneži. V jugovzhodnih predelih Slovenije je zapadlo od večerj do danes 8 cm snega, drugod so zabeležili le male količine padavine. Za jutrišnji dan pričakujemo stopnjevanje učinka visokega zračnega pritiska in dotoka toplejšega zraka.

Vremenska napoved za četrtek 24. marca: Izboljšanje najmanj do daljne razjasnitve. Dvig temperature do +10 stopinj C.

Objave

Barvni film »Zimska Olimpijada« v St. Moritzu 1948 bo v četrtki 24. III. 1949 v mladinski dvorani ob 18 in 20 uri. Predprodaja vstopnic pol ure pred pričetkom predstave.

Zaradi tehničnih zaprek je skupščina Atletske zveze Slovenije, ki je bila prvotno sklicana za 26. marca t. l. preložena na april.